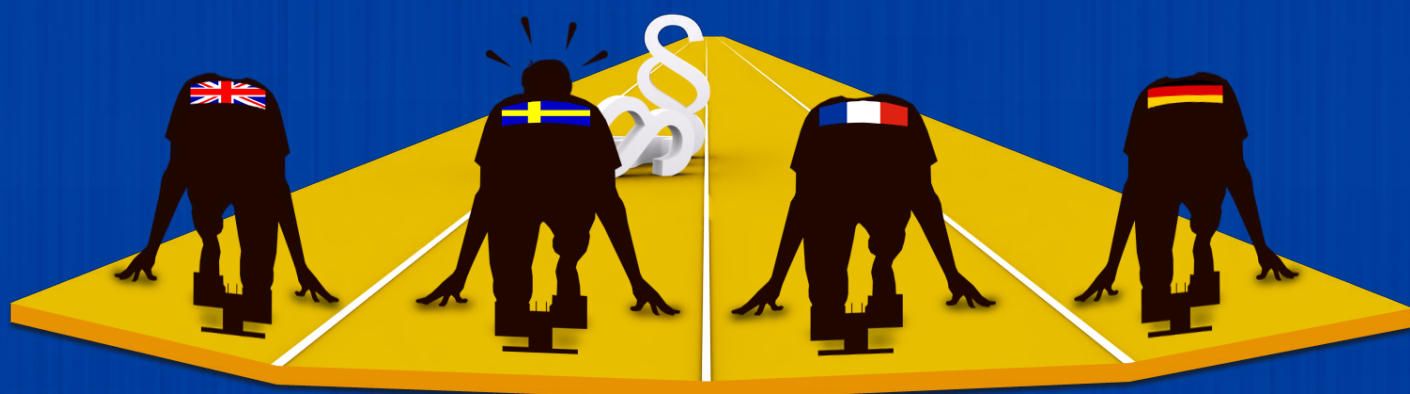

Effektivare regelverk med fokus på tillväxthinder i Sverige

Tidsbesparing • Kostnader • Investeringar • Osäkerhet

Författare: Andrea Femrell

SAMMANFATTNING

Näringslivets Regelnämnd, NNR, och dess medlemmar presenterar i rapporten 33 prioriterade förenklings- och förbättringsförslag som är viktiga för att det svenska näringslivet ska kunna växa. Förslagen inriktas mot att ta bort eller mildra hinder mot tillväxt.

Av NNRs medlemmars förslag bedöms, om de genomförs, 31 sänka kostnaderna för företagen, 24 spara in tid för företagen och 19 minska deras osäkerhet. 18 av förslagen bedöms, om de genomförs, öka företagets vilja att investera. Flest förslag återfinns inom skatte- och momsområdet. Hälften av förslagen inom detta område bedöms öka företagets vilja att investera.

NNR presenterar även 25 systemförslag för att stärka kvaliteten på och effektivisera tillämpningen i det nationella, regionala och kommunala regelförbättringsarbetet. Här märks bl a utvärdering i efterhand av reglers effekter, nationella konsekvensanalyser av förslag som ska förhandlas inom EU samt service- och handläggningsgarantier hos länsstyrelser och kommuner.

Viktiga övergripande principer för regelgivning att beakta anser NNR och dess medlemmar vara konkurrenskraft, förutsägbarhet, transparens, proportionalitet och effektivitet, dvs att nå målsättningen med lagstiftningen till minsta möjliga kostnad.

NNR uppdrog för femte gången i ordningen undersökningsföretaget SKOP att ställa frågor till svenska företag angående regler och aspekter kopplade till hur regelverken påverkar företagen, bl a i form av synen på tillväxt.

Av undersökningen 2014 kan konstateras att det är fler företagare, 15 procent, som upplever att det har blivit krångligare än som anser att det blivit enklare, fem procent, att följa statliga regler jämfört med ett år sedan. Sett över tid har det under de senaste åren skett en minskning av den andel företagare som anser att det blivit enklare att följa de statliga reglerna.

De regelområden som företagen upplever som det största enskilda hindret för att kunna växa är skatte- och momsregler följt av specifika branschregler och därefter arbetsrätten. Den största förändringen sedan 2012 är att de specifika branschreglerna fått ökad prioritet medan arbetsmiljöreglerna successivt fått minskad prioritet.

24 procent av de företag som berörs av kommunal tillsyn vill att kommunen prioriterar sänkta tillsynsavgifter medan 20 procent vill att kortare handläggningstider prioriteras. 33 procent av företagen som berörs av länsstyrelsernas tillsyn vill att länsstyrelsen prioriterar kortare handläggningstider medan 21 procent vill att länsstyrelserna skaffar sig bättre insikt och förståelse för företagets förutsättningar.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 Inledning och bakgrund	5
1.1 NNRs projekt "Effektivare regelverk med fokus på tillväxthinder"	7
1.2 Disposition	7
2 Företagsundersökningen 2014 - Hinder för tillväxt	8
2.1 Undersökningens genomförande samt metodbeskrivning	8
2.2 Resultaten av företagsundersökningen 2014	9
2.2.1 Förändrade regler under det senaste året	9
2.2.2 Största hindren för tillväxt i företagen	12
2.2.3 Tillsyn som utförs av länsstyrelserna	15
2.2.4 Kommunal tillsyn	17
2.2.5 Jämförelse mellan kommunal tillsyn och länsstyrelsernas tillsyn	20
2.2.6 Hur Sverige inför EUs regelverk	21
3 Viktiga principer vid framtagande av regler och konsekvensanalyser	25
4 Systemförslag för regelförbättring	26
4.1 Systemförslag på nationell nivå	26
4.2 Systemförslag på regional nivå	28
4.3 Systemförslag på lokal nivå	29
5 Regelförbättringsförslag från Näringslivets Regelnämnds, NNR, medlemmar	31
 Bilaga- Sammanställning av Näringslivets Regelnämnds, NNR, medlemmars och BusinessEuropes regelförbättringsförslag på EU-nivå	 68
Näringslivets Regelnämnds, NNR, medlemmar	70
Medverkande	71

1. INLEDNING OCH BAKGRUND

Frågan om förändring och förbättring av företagsregler på nationell nivå är numera ofta prioriterad på den politiska agendan i samband med diskussioner om företagsklimatet. Utformningen av olika regelverk har erhållit allt större fokus över tid. Orsakerna till detta ökade fokus kan sannolikt vara flera, men en viktig förklaring är en ökad globalisering som medfört att regelverken i olika länder är utsatta för konkurrens från omvärlden. Enskilda företagare och näringslivsorganisationer lyfter frekvent fram att olika aspekter som följer av regelverk bedöms vara kostnadsdrivande eller påverkar tillväxtförutsättningarna i negativ riktning. Företagens konkurrenskraft påverkas utifrån vissa basfundament såsom regelkostnader och marknadens utbud och efterfrågan. En annan förklaring kan vara de ibland stora skillnaderna i olika länders tillämpning av och tillägg till de gemensamma regelverken (s k gold-plating) som beslutats på europeisk nivå eller skillnader i tillämpningen av regelverken på lokal nivå, exempelvis av länsstyrelser eller kommuner.

Regelförenkling och regelförbättring har varit en utav regeringens prioriterade frågor under de senaste två mandatperioderna. Nedan följer ett urval av de mest centrala delarna av arbetet med regelförbättring i Sverige.

Regeringen fattade 2007 beslut om en förordning om konsekvensutredning vid regelgivning¹. Förordningen konsoliderade och i viss mån stramade upp olika krav och aspekter som en regelgivare måste ta hänsyn till och redogöra för vid upprättandet av en konsekvensutredning, när det gäller förslagets effekter för företag. Oavsett vilken organisatorisk nivå (kommitté, regering eller myndighet) som tar fram förslag till nya regler så är de hänvisade till kraven i förordningen om konsekvensutredning vid regelgivning.

2008 inrättades Regelrådet i form av en kommitté². Regelrådets huvuduppgift var och är fortfarande att granska förslag till nya och ändrade regler från departement och myndigheter som kan få ekonomiska effekter för näringslivet. Rådets granskning inriktar sig på de administrativa kostnaderna men även på kvaliteten på konsekvensutredningen som regelförslaget baserar sig på. Varje år lämnar Regelrådet en rapport med bl a en sammanställning över kvaliteten på de konsekvensutredningar som Regelrådet granskat. I rapporten från 2013 framgick att andelen godtagbara konsekvensutredningar som Regelrådet granskat minskat jämfört med två år sedan och ligger på 35 procent för 2013.³ Regelrådets mandat har ändrats och utökats ett antal gånger fram till idag och regeringen har 2014 beslutat att Regelrådet ska bli permanent.

¹ Förordning 2007:1244 om konsekvensutredning vid regelgivning

² Kommittédirektiv 2008:57

³ Regelrådets årsrapport 2013

Regeringen satte som mål att minska företagens administrativa kostnader (börda) med 25 procent till 2010. Målet flyttades sedan fram till 2012. Resultatet blev dock en minskning med blygsamma sju procent. Under perioden 2007-2010 inbjöds näringslivets organisationer att inkomma med regelförenklings- och förbättringsförslag inom ramen för regeringens rullande handlingsprogram (vilket involverade elva departement och 44 myndigheter). Regeringen tillsatte därefter en utredning⁴ 2012 under ledning av Christer Fallenius som fick redogöra för hur näringslivets förslag (exklusive de förslag som lämnats till Finansdepartementet) tagits om hand. Enligt utredningen så hade 44 procent av näringslivets förslag genomförts i någon form. Av dessa är ca 200 förslag från NNR och NNRs medlemmar.

I september 2012 lämnade regeringen in en skrivelse till riksdagen om regelförenkling⁵. I skrivelsen presenterade regeringen, förutom ett svar på Riksrevisionens granskning av regelförenklingsarbetet, inriktningsområden för regelförenklingsarbetet fram till 2020. Inriktningsområdena är minskade kostnader för företagen, minskat och förenklat uppgiftslämnande, förenklade myndighetskontakter på läns- och kommunal nivå, uppföljning av förenklingsförslag från näringslivet och bättre konsekvensutredningar.

Beträffande regelförenkling och förbättring på regional och lokal nivå gav regeringen 22 juni 2011 var sitt uppdrag till länsstyrelsen i Kronoberg respektive Tillväxtverket.⁶ Länsstyrelsen i Kronobergs län ska enligt uppdraget arbeta för att förenkla företagens myndighetskontakter med länsstyrelserna och i samverkan med övriga länsstyrelser lyfta fram och sprida goda exempel på hur länsstyrelserna kan förenkla för företagen. Under arbetets gång har länsstyrelsen i Kronoberg identifierat och föreslagit åtgärder som kan delas upp i kulturella, strukturella och formella områden. Länsstyrelsens uppdrag avslutas i samband med en slutrapport till regeringen i mars 2015.

Tillväxtverket har fått motsvarande innehåll i sitt uppdrag fast på kommunal nivå. Verkets arbete har främst fokuserats på upprättande av ett förenklingsforum, genomförande och stöttande av utbildningar till kommuner, vilka drivits i Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) regi, samt analyser av relevanta undersökningar. Kommunutbildningarna har stärkt kommunerna i deras regelförbättringsarbete. Ca 100 kommuner deltagit i dessa utbildningar. Även Tillväxtverkets uppdrag avslutas i mars 2015 med en slutrapport till regeringen.

26 april 2012 tillsatte regeringen en särskild utredare med uppdrag att presentera ett förslag som innebär att uppgifter som lämnas från företagen till statliga myndigheter som regel endast ska behöva lämnas en gång till ett ställe (Uppgiftslämnarutredningen). Utredningen har genom två betänkanden presenterat ett antal förslag för att uppnå detta. Bland förslagen märks en e-tjänst där företagen ska kunna få information om alla de uppgiftkrav som myndigheterna har på dem liksom att företagen ska kunna lämna alla sina uppgifter där. Vidare föreslog utredningen att en

⁴ Uppdrag N2012/2736/KLS

⁵ Regeringens skrivelse 2012/13:5 "Riksrevisionens rapport om regelförenkling för företag"

⁶ Regeringsbeslut N2011/4051/ENT och N2011/40/50 ENT

myndighet ska få samordningsansvar och verka för att minska och förenkla företagens uppgiftslämnande, förslag som näringslivet stödjer. Utredningens mandat har förlängts och den arbetar nu mer operativt och har fått ansvar för att ett system för företagens uppgiftslämnande ska finnas på plats senast under första halvåret 2015. Uppdraget som sådant slutredovisas 30 mars 2015.

Det förenklings- och förbättringsarbete som pågår är viktigt och bör fortsätta med full kraft då det har stor betydelse för de svenska företagen och deras konkurrenskraft. I denna process är det enligt NNR viktigt att fokusera på de frågor och områden som är av största betydelse för företagen samt att de lösningar som presenteras blir effektiva så att nyttan med förslagen därmed överstiger kostnaderna. På så sätt premieras tillväxten. NNR sammanställer i denna rapport sina egna och medlemmarnas viktigaste förenklings- och förbättringsförslag för ökad tillväxt, vilka kan användas som verktyg av den svenska regeringen och dess myndigheter, länsstyrelserna och kommunerna i deras fortsatta arbete för ett effektivare och mer konkurrenskraftigt Sverige.

1.1 NNRS PROJEKT "EFFEKTIVARE REGELVERK MED FOKUS PÅ TILLVÄXTHINDER"

NNRs styrelse beslutade i december 2013 att med hjälp av sina medlemmar ta fram och prioritera konkreta förenklings- och förbättringsförslag på nationell nivå och EU-nivå som kan ta bort eller mildra hindren för företagen att växa. Förslagen ska lämnas över till berörda beslutsfattare och företrädare under 2014-2015 i form av två rapporter, en med förslag på nationell nivå (denna rapport) och en på EU-nivå⁷. I rapporterna ska även resultatet från en företagsundersökning presenteras om vilka hinder företag med minst en anställd upplever när det gäller deras tillväxt. Till det ska också knytas synpunkter på problem och förbättringar rörande regler som framkommit i kvalitativa diskussioner med två företagarfokusgrupper som knutits till projektet. Resultatet från undersökningen och företagarfokusgrupperna delas upp i en nationell del och en EU-del, där det nationella redovisas i denna rapport.

1.2 DISPOSITION

I kapitel två redogörs för resultatet av företagsundersökningen om hinder för företagens tillväxt. Vidare redovisas också några exempel och uppfattningar om regelförenkling och problem med regler från de två företagarfokusgrupperna. I kapitel tre redogörs för viktiga principer för regelgivning samt för konsekvensanalysarbetet. I kapitel fyra presenteras näringslivets systemförslag på nationell, regional och lokal nivå och i kapitel fem redogörs för NNRs medlemmars prioriterade regelförenklings- och förbättringsförslag för olika områden.

⁷ NNRs rapport "Effektivare regelverk i EU" (2014)

2. FÖRETAGSUNDERSÖKNINGEN 2014 - HINDER FÖR TILLVÄXT

NNR har under ett flertal år låtit undersökningsföretaget SKOP ställa ett antal frågor som i bred bemärkelse försöker fånga upp ett flertal aspekter om hur företag ser på olika regelverk och om de upplevt någon förändring över tid. NNR genomförde 2014 en likartad undersökning där vissa frågor kvarstod sedan tidigare år, medan några frågeställningar tillfördes och några togs bort jämfört med föregående år. Årets undersökning hade en svarsfrekvens på ca 70 procent och SKOP gjorde i likhet med tidigare år gjort ett stratifierat urval för att svaren ska kunna redovisas ned på företagsstorlek och för att resultaten ska kunna anses vara representativa för företagarkollektivet i Sverige med minst en person anställd. Undersökningens resultat redovisas i detta kapitel liksom kommentarer och slutsatser från diskussionerna i företagarfokusgrupperna.

2.1 UNDERSÖKNINGENS GENOMFÖRANDE SAMT METODBESKRIVNING

Population

Svenska privata företag i alla näringsgrenar med minst en anställd person.

Urval

Ett icke-proportionellt stratifierat urval gjordes ur SCBs företagsregister. Lika stora urval gjordes i sex strata, 1-4, 5-9, 10-19, 20-49, 50-99 samt 100 eller fler anställda. Urvalet bestod av företag inom samtliga näringsgrenar utom offentlig förvaltning, försvar, obligatorisk socialförsäkring eller näringsgren okänd. Det begränsades till företag med juridisk form 21-49 eller 92-93. I varje företag intervjuades företagsledaren.

Datainsamlingsmetod

Undersökningen genomfördes per telefon. Alla intervjuer gjordes från SKOPs intervjucentral i Stockholm.

Datainsamlingsperiod

Telefonintervjuerna gjordes mellan den 25 mars och 3 april 2014.

Svarsfrekvens och bortfall

Det i tele-SKOP använda urvalsförfarandet innebär att ett namngivet företag och enbestämd befattningshavare har valts.

Av de valda företagen svarade 608 personer. Det ger en svarsprocent om 70,2 procent. Bortfallet uppgick till 29,8 procent och består av att företagare/företagsledare inte ville medverka i undersökningen.

Viktning

Resultaten är representativa för svenska privata företag med minst en anställd. I resultatredovisningen har urvalets olika strata givits den vikt som motsvarar deras andel av alla svenska privata företag.

2.2 RESULTATEN AV FÖRETAGSUNDERSÖKNINGEN 2014

2.2.1 Förändrade regler under det senaste året

Intervjuaren frågade "Upplever du att det har blivit enklare eller krångligare för dig och ditt företag att följa statliga regler jämfört med för ett år sedan?"

Fem procent enklare – 15 procent krångligare

Det är fler företagare/företagsledare (15 procent) som upplever att det har blivit krångligare än som anser att det blivit enklare (fem procent) att följa de statliga reglerna jämfört med för ett år sedan.

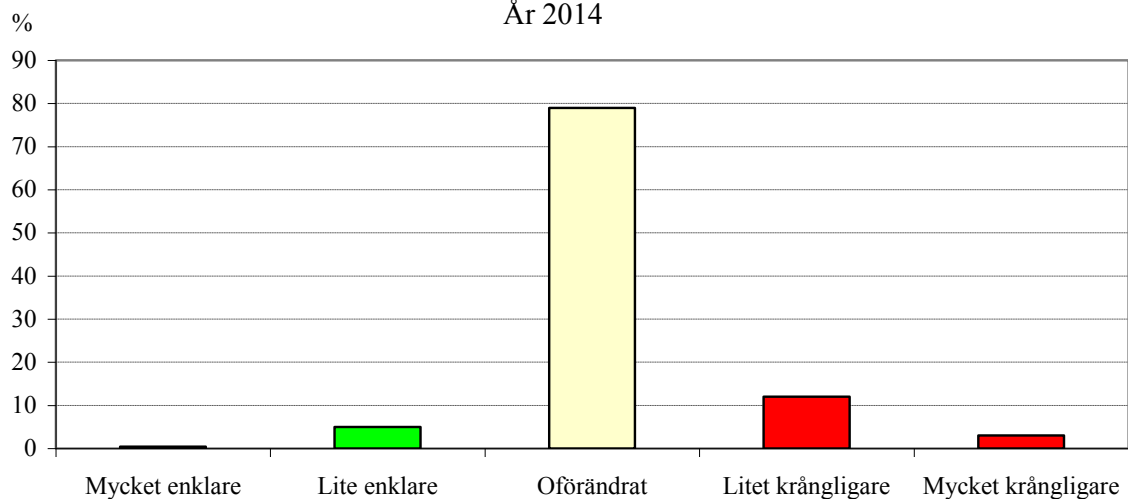
SKOP har ställt samma fråga varje år sedan 2009. En jämförelse med SKOPs tidigare undersökningar visar att det under de senaste åren har skett en minskning av den andel företagare/företagsledare som anser att det har blivit enklare att följa de statliga reglerna.

Den andel som anser att det blivit enklare har successivt minskat från 21 procent i november 2011 via elva procent i december 2012 till fem procent nu.

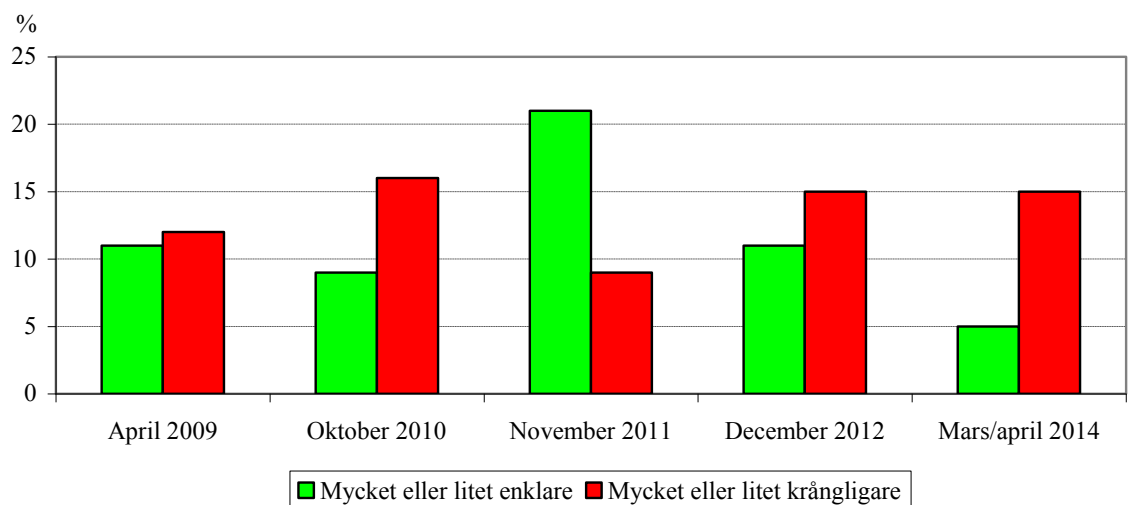
De flesta företagarna/företagsledarna (79 procent) upplever att det inte har skett någon förändring under det senaste året.

Upplever du att det har blivit enklare eller krångligare för dig och ditt företag att följa statliga regler jämfört med för ett år sedan?

År 2014

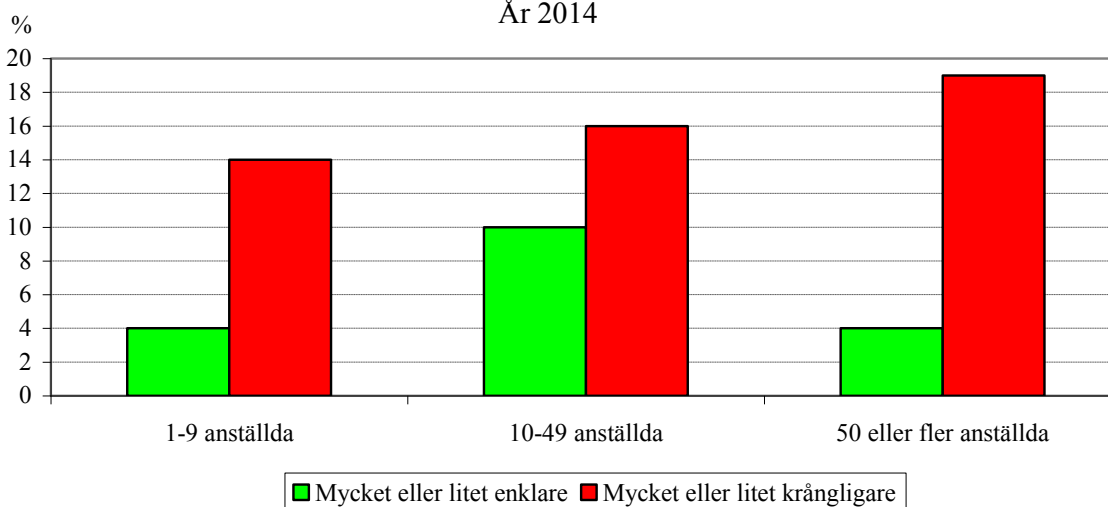

Upplever du att det har blivit enklare eller krångligare för dig och ditt företag att följa statliga regler jämfört med för ett år sedan?

Upplever du att det har blivit enklare eller krångligare för dig och ditt företag att följa statliga regler jämfört med för ett år sedan?

År 2014

Den stora majoriteten företag anser att bördan över tid varit oförändrad samtidigt som andelen företagare som anser att det har blivit enklare att följa de statliga reglerna har minskat. Detta kan tolkas som att regeringen lyckats få stopp på regelinflationen samtidigt som den inte lyckats minska företagens regelbörda. Det senare kan i sin tur ha flera förklaringar, dels att de förenklingar som gjorts varit relativt små i sammanhanget eller att de inte förbättrat reglerna inom de områden som är viktigast för företagen.

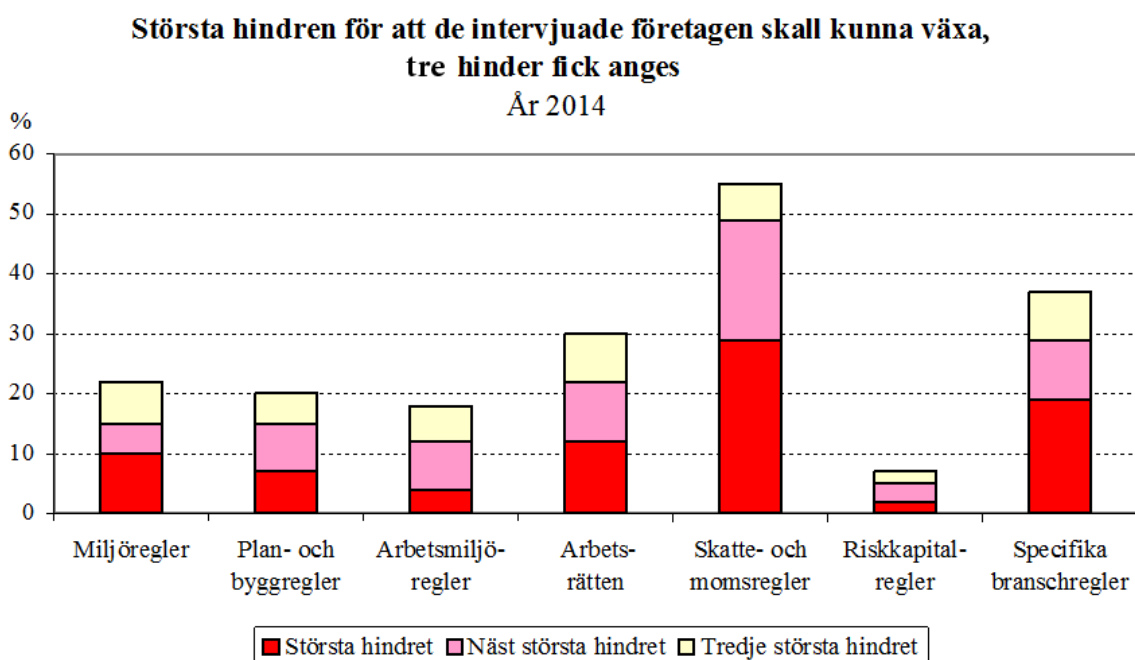
Resultatet i företagsundersökningen bekräftas av företagarna i fokusgrupperna. De liknar regelförenkling vid ett "nollsummespel" där mängden krångel är konstant, men innehållet kan variera. Bland områden som blivit enklare nämndes slopad revisionsplikt och momsredovisning var tredje månad.

Företagarna i fokusgrupperna framhöll även att i och med att det tillkommit EU-gemensamma krav på ett antal områden, exempelvis inom miljö och tull, så har det blivit enklare. Samtidigt lyfter de fram svårigheten med att avgöra om regelverket som sådant blivit enklare samt om det utformats på bästa sätt.

2.2.2 Största hindren för tillväxt i företagen

Intervjuaren läste upp sju slags regelområden och frågade:

- Vilket regelområde utgör, enligt din uppfattning, det största hindret för att ditt företag skall kunna växa?
- Vilket regelområde utgör det näst största hindret för att ditt företag skall kunna växa?
- Vilket regelområde utgör det tredje största hindret för att ditt företag skall kunna växa?

På första plats: Skatte- och momsreglerna

Skatte- och momsreglerna upplevs vara det allvarligaste regelhindret för att företagen skall kunna växa. Ett av tre företag (29 procent) anser att skatte- och momsreglerna är det största hindret. En majoritet (55 procent) anser att dessa regler är det största, näst största eller tredje största hindret.

På andra plats: Specifika branschregler

Drygt tre av fem företag (37 procent) anser att speciella branschregler är det regelområde som utgör det största, näst största eller tredje största hindret för tillväxt. 19 procent svarar att branschreglerna är det största hindret.

På tredje plats: Arbetsrätten

Arbetsrätten kommer på tredje plats bland tillväxthindren. 30 procent anser att arbetsrätten är det största, näst största eller tredje största hindret. Tolv procent svarar att den är det största hindret.

Miljöregler

Drygt vart femte företag (22 procent) anser att miljöregler som regelområde utgör ett av de tre största tillväxthindren. Tio procent svarar att miljöreglerna är det största hindret.

Plan- och byggregler

Ett av fem företag (20 procent) anser att plan- och byggregler är bland de tre regelområden som medför störst hinder för tillväxt. Sju procent anser att de är det största hindret.

Arbetsmiljöreglerna

Nästan vart femte företag (18 procent) anser att arbetsmiljöregler är det regelområde som utgör ett av de tre största tillväxthindren. Fyra procent svarar att arbetsmiljöreglerna är det största hindret.

Risikkapitalregler

Det är bara sex procent som svarar att risikkapitalreglerna är bland de tre största hindren. Två procent anser att risikkapitalreglerna är det största hindret.

Skatte- och momsreglerna stadigt hinder

Företagens prioriteringar av de värsta tillväxthindren har ungefär samma rangordning i år som tidigare. Skatte- och momsreglerna har alla år setts som det värsta tillväxthindret. De ligger stadigt på första plats men har tappat något jämfört med andra hinder sedan år 2012.

Specifika branschregler har fått ökad prioritet

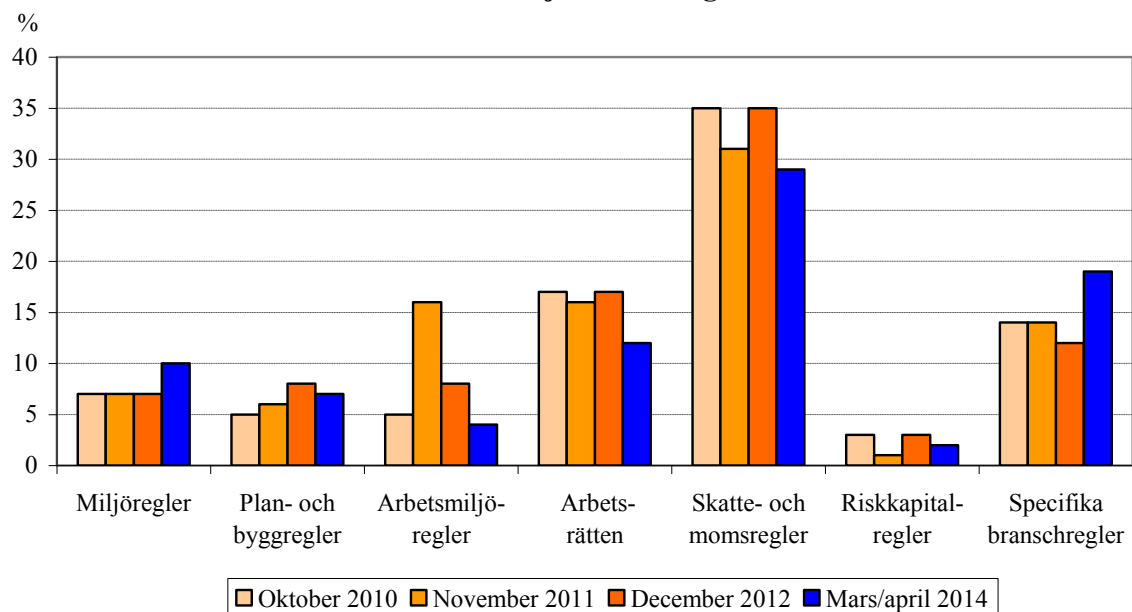
Den största förändringen sedan 2012 är att de specifika branschreglerna har fått ökad prioritet. Arbetsmiljöreglerna har fått successivt fått minskad prioritet.

Skillnader mellan stora och små företag

Bland de minsta företagen med 1-9 anställda är det liksom tidigare år skatte- och momsreglerna som upplevs som mest besvärliga, 32 procent av de minsta företagen anser att de reglerna är det största tillväxthindret. Skatte- och momsreglerna får betydligt lägre prioritet av de företag som har tio eller fler anställda.

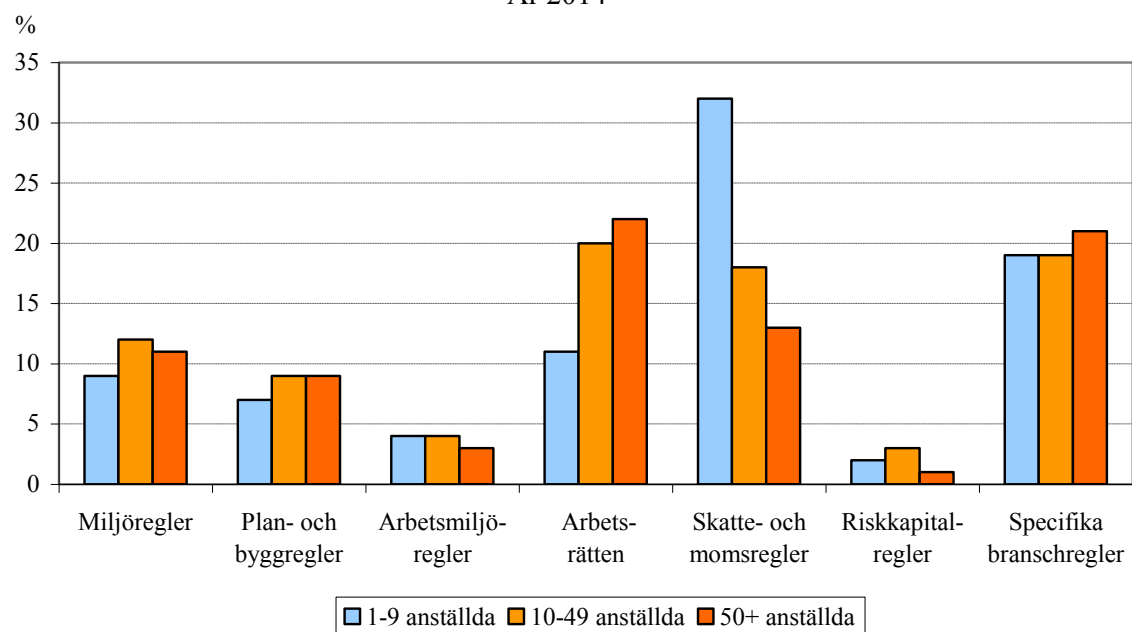
Tidigare tyckte de största företagen med minst 50 anställda i större utsträckning än andra företag att det var de specifika branschreglerna som var de svåraste reglerna som hinder för tillväxt. Den skillnaden har nu jämnats ut.

Största hindret för att de intervjuade företagen skall kunna växa

Största hindret för att de intervjuade företagen skall kunna växa

År 2014

Resultaten i företagsundersökningen återspeglas även i denna rapports senare del (kapitel fem) mot bakgrund av att drygt 40 procent av NNRs medlemmars prioriterade regelförbättringsförslag rör skatt och moms. Vidare återfinns även flera förslag inom områdena miljö samt specifika branschregler. Det går inte i undersökningen att utläsa huruvida de företag som svarat branschregler även inkluderar skatteregler för just den branschen, ex krav på personalliggare eller speciella fordonsskatter. Vidare har trenden att arbetsmiljöreglerna fått minskad prioritet inte undersökts närmare. Detta kräver mer ingående kvalitativa diskussioner om orsaker och bakgrund liksom att närmare undersöka varför 2011 "sticker ut".

Företagarna i fokusgrupperna lyfte upp två ytterligare områden som hinder för tillväxt men som också delvis går in under och omfattas av undersökningens utpekade områden; uppgiftslämnande och straff- och sanktionsavgifter. Beträffande uppgiftslämnandet ansåg företagen i fokusgrupperna att det idag skickas in uppgifter och blanketter till onödigt många myndigheter. Uppgifterna är dessutom samma eller liknande. Detta borde kunna förenklas och effektiviseras. Beträffande straff- och sanktionsavgifter ansåg företagen att avgifterna som tas ut många gånger inte är proportionerliga till överträdelsen. Som exempel nämndes straffavgiften som tas ut om personal inte bär skyddsutrustning. Denna beräknas efter antalet anställda och med flera anställda kan summan bli betydande.

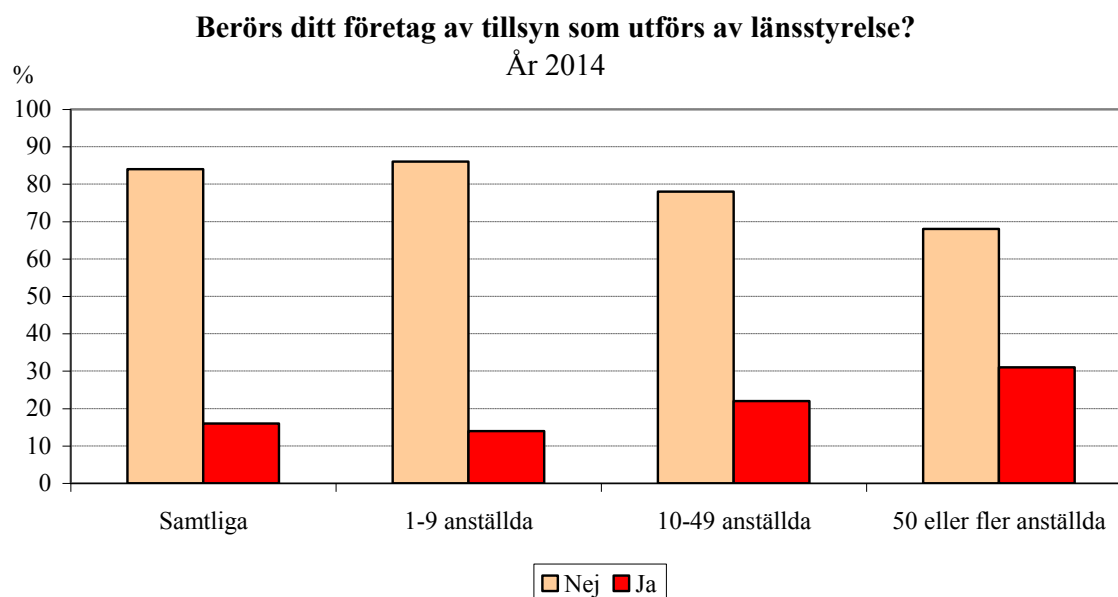
Fokusgrupperna tog även upp frågan om konsekvensanalyser av nya eller förändrade förslag till regler. Bristen på kvalitet i dessa leder till onödigt krångel och kostnader för företagen. 3:12-reglerna togs som exempel. Företagarna ansåg att dessa är ett "fantastiskt lapptäcke" och uppfyller det mesta när det gäller svårförståeliga regler. Starten var begriplig, men sedan har allt ändrats, lite i taget.

2.2.3 Tillsyn som utförs av länsstyrelserna

Intervjuaren frågade "Berörs ditt företag av tillsyn som utförs av länsstyrelserna?"

16 procent berörs av länsstyrelsens tillsyn

Bara ett av sex intervjuade företag (16 procent) berörs av tillsyn som utförs av länsstyrelse. Störst andel med tillsyn finns bland företag med minst 50 anställda.

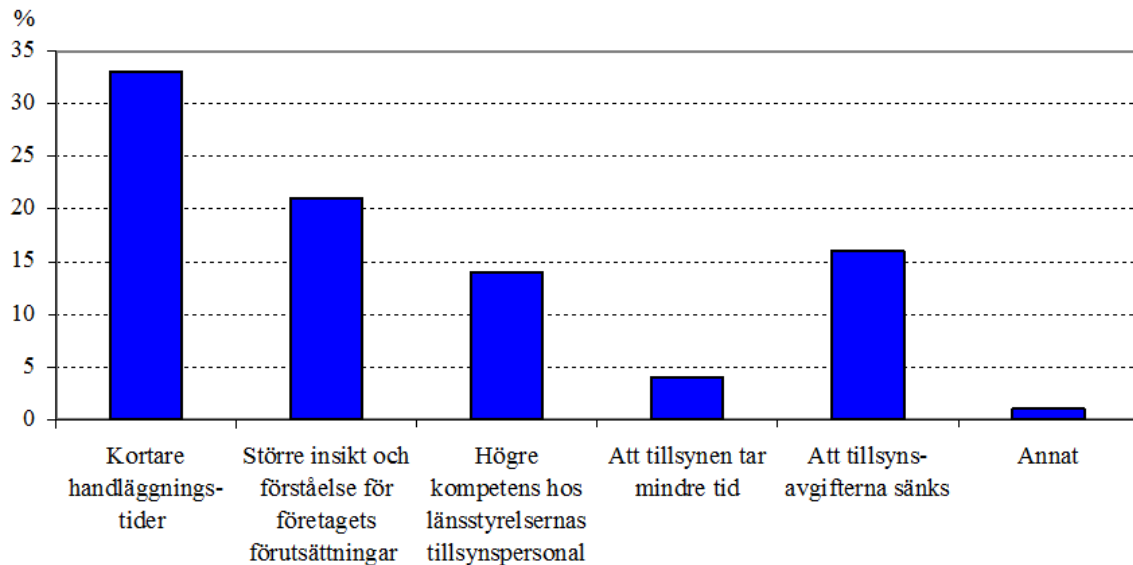
Prioriterade förbättringar i tillsynen

De företag som berörs av länsstyrelsernas tillsyn fick frågan, "Om du tänker på just ditt företag. Vilken av följande åtgärder är det viktigast att din länsstyrelse prioriterar för att ditt företag ska kunna växa?" Intervjuarna läste upp fem alternativa förbättringsåtgärder.

På första plats bland prioriteringarna kommer kortare handläggningstider (33 procent). På andra plats kommer att länsstyrelsen skall skaffa sig bättre insikt och förståelse för företagets förutsättningar (21 procent). Därefter följer att tillsynsavgifterna sänks (16 procent) och högre kompetens hos länsstyrelsernas tillsynspersonal (14 procent).

Det är få (fyra procent) som prioriterar att tillsynen skall ta mindre tid. Några (en procent) har spontant prioriterat annat.

**Om du tänker på just ditt företag,
vilken av följande åtgärder är det viktigast att din länsstyrelse
prioriterar för att ditt företag skall kunna växa?**

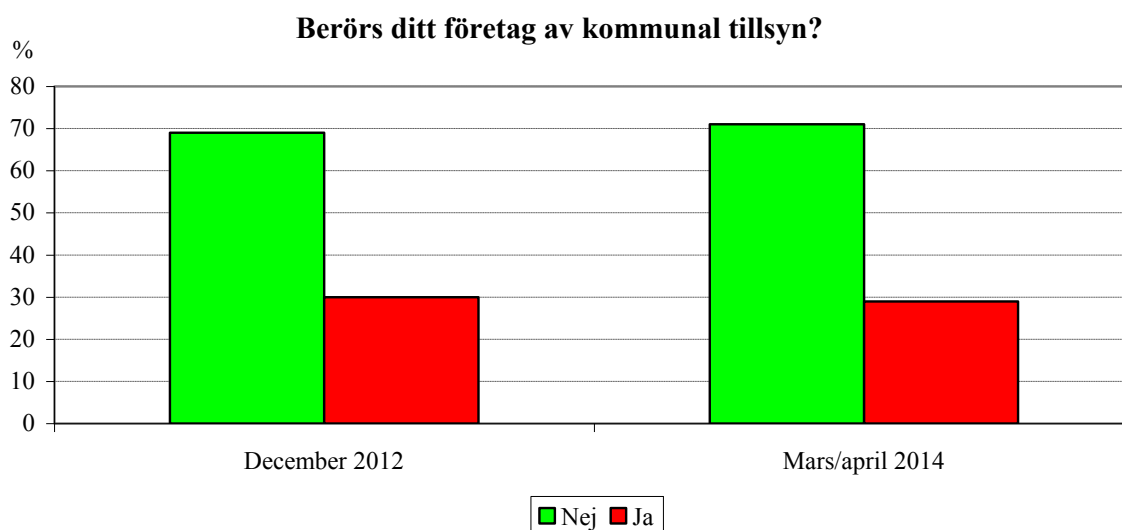
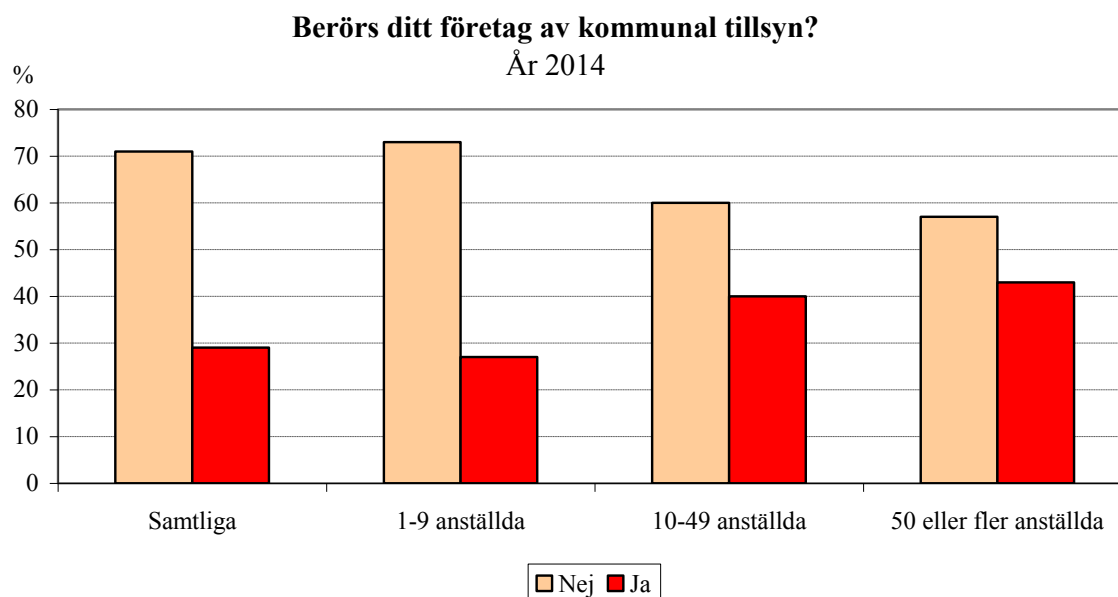
Diskussionerna i fokusgrupperna låg helt i linje med resultaten från företagsundersökningen. Företagarna lyfte fram att de som beslutar om och tillämpar regler bättre måste sätta sig in i hur reglerna påverkar företagen i praktiken. Länsstyrelsens djurskyddsinspektörer som gör oanmälda besök tar enligt företagarna ingen hänsyn till hur det påverkar djurhållarens situation. Ett annat exempel är problemet med djurskyddsinspektörer som inte vågar ge råd vid förfrågan. Det har bl a visat sig att det finns inspektörer som inte har någon utbildning alls kopplat till uppgiften som djurskyddsinspektör. Företagarna i fokusgrupperna lyfte även upp de av länsstyrelserna införda e-tjänsterna som något de tycker är bra.

2.2.4 Kommunal tillsyn

Intervjuaren frågade "Berörs ditt företag av kommunal tillsyn?"

29 procent berörs av kommunal tillsyn

Nästan en tredjedel av de intervjuade företagen (29 procent) berörs av kommunal tillsyn. Det är ungefär samma andel som i december 2012 (30 procent). De minsta företagen med 1-9 anställda gör det i mindre utsträckning än andra företag.

Prioriterade förbättringar i tillsynen

De företag som berörs av kommunal tillsyn fick frågan, "Om du tänker på just ditt företag. Vilken av följande åtgärder är det viktigast att din kommun prioriterar?" Intervjuarna läste upp fem alternativa förbättringsåtgärder.

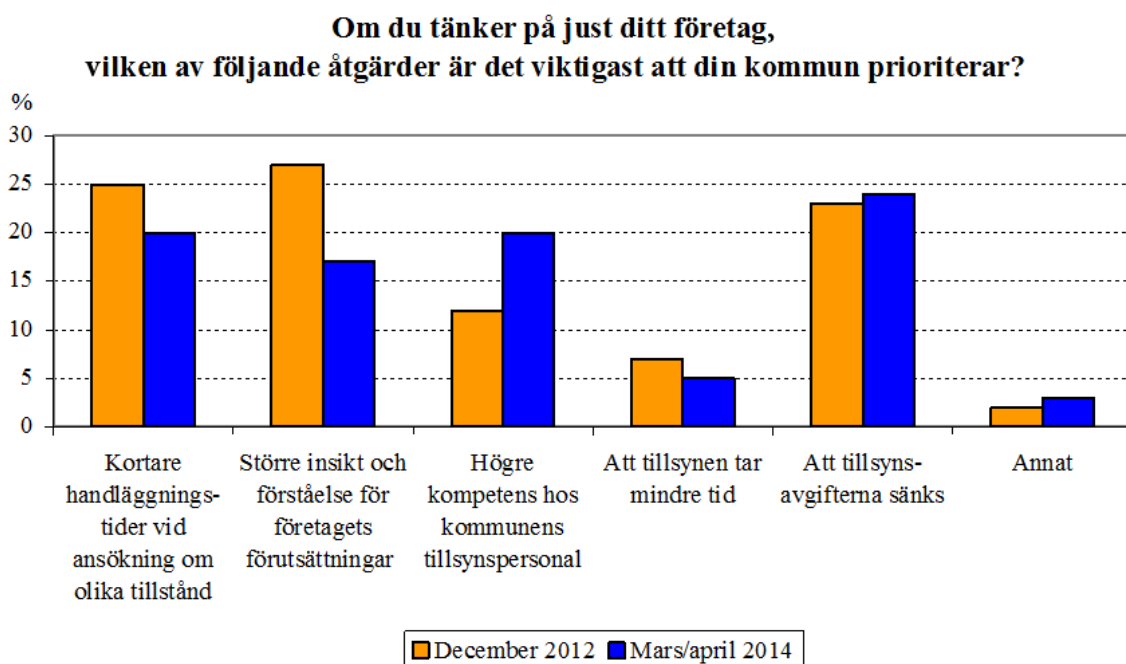
På första plats bland prioriteringarna kommer åtgärden att sänka tillsynsavgifterna. Nästan vart fjärde företag som berörs av tillsynen (24 procent) anser att det är den viktigaste förbättringen.

Nästan lika många prioriterar kortare handläggningstider vid ansökan om tillstånd och högre kompetens hos kommunens tillsynspersonal (20 procent).

Relativt många (17 procent) anser det vara viktigast för kommunen att skaffa sig bättre insikt och förståelse för företagets förutsättningar vid tillståndsgivningen. Det är klart färre (fem procent) som prioriterar att tillsynen skall ta mindre tid.

Den största förändringen sedan 2012 är att fler nu prioriterar högre kompetens hos tillsynspersonalen. Förändringar mellan åren måste tolkas försiktigt eftersom det är relativt få som haft kommunal tillsyn.

Några (tre procent) har spontant prioriterat annat.

De bakomliggande skillnaderna i företagens svar mellan 2012 och 2014 har inte undersökts närmare. Under de senaste åren har det dock från näringslivets sida gentemot kommunerna legat ett stort fokus på kortade handläggningstider, servicegarantier, proportionerliga avgifter och en samordnad tillsyn. Detta bl a genom NNRs projekt om kommunal regeltillämpning 2010/11 och 2012/13. I samband med NNRs projekt undersöktes kommunernas handläggningstider vid två tillfällen och det kunde konstateras att upp till en tredjedel av kommunerna hade minskat handläggningstiderna för serveringstillstånd och bygglov mellan 2010 till 2012⁸ och att fortsatt fokus ligger på detta hos kommunerna. På samma sätt har frågan om attityder och bemötande i kommunerna lyfts av såväl Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och Tillväxtverket⁹. Dessa två faktorer skulle kunna vara en förklaring till skillnaderna.

⁸ NNRs delrapporter 2 och 3- Regeltillämpning på kommunal nivå 2013

⁹ SKLs (i samarbete med Tillväxtverket) utbildning för kommunernas politiker och tjänstemän "Förenkla - helt enkelt"

Kommentarerna från fokusgruppernas företag rörande den kommunala tillsynen berörde problem med kommunala tilläggskrav och/eller olika krav vid tillämpning av samma regelverk, bristande kompetens hos handläggarna, olika omfattning på rådgivning till företagen och samt innehållet i kommunernas tillsyn.

Beträffande regelverkets tillämpning förekommer det enligt företagen att man kan få kommentarer från andra företagare beroende på utfallet av ex en ansökan, som "Varför gick du till person A på kommunen? "Du ska inte gå till A utan till person B". Vidare finns en frustration över att man som företagare måste börja om från början igen när tillstånd eller lov söks i en annan kommun och att det inte går att lita på att det som gäller i grannkommunen även fungerar i aktuell kommun.

Exempel på tilläggskrav som nämndes i fokusgrupperna var dubbla miljörapporter (en för tillsyn och en som en del i kommunens plan att nå miljömålen) och krav på certifierade tillgänglighetskonsulter.

Företagen i fokusgrupperna menar också att en tjänsteman från en kommun där tyngdpunkten lagts på att hjälpa till att rätta till eventuella fel genom råd och stöd självklart upplevs som mycket bättre än en tjänsteman som lägger tyngdpunkten på kontroller och att hitta fel.

Som företagare förstår man inte (alltid) hur kommunerna resonerar. Först vill kommunerna sälja mark för att tjäna pengar på verksamheten som ska bedrivas samtidigt som (andra delar av) kommunen gör vad den kan för att krångla till med ansökningar, tillstånd och utdragna handläggningstider.

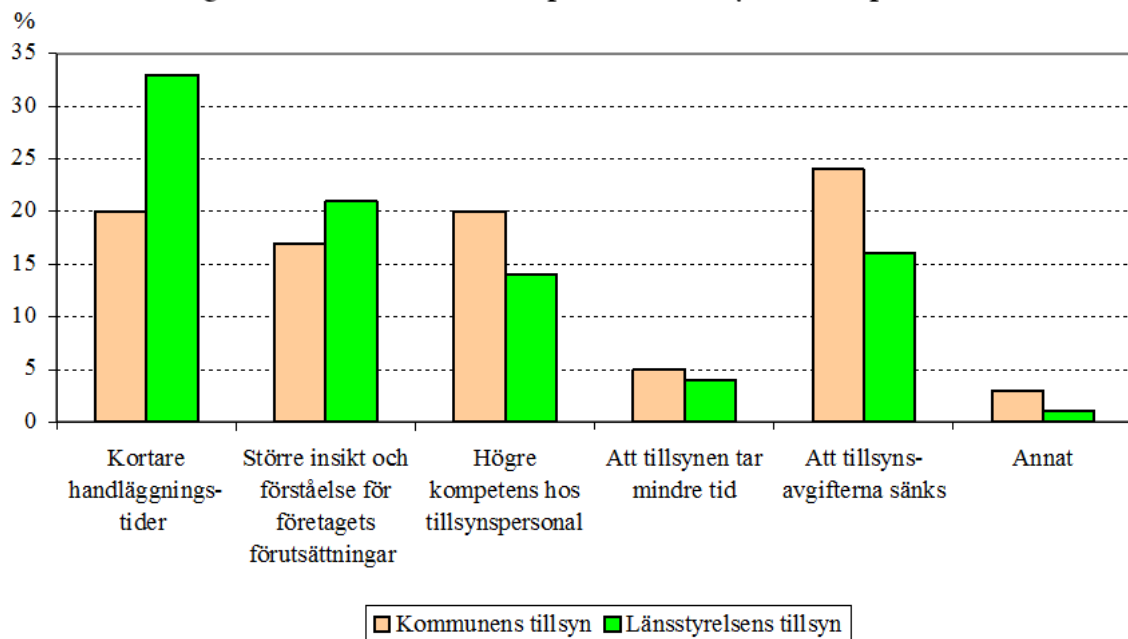
2.2.5 Jämförelse mellan kommunal tillsyn och länsstyrelsernas tillsyn

Den största skillnaden mellan företagens prioriteringar när det gäller kommunernas och länsstyrelsernas tillsyn är att de som berörs av tillsyn från länsstyrelserna i större utsträckning prioriterar kortare handläggningstider.

De som berörs av kommunernas tillsyn prioriterar sänkta tillsynsavgifter i större utsträckning än vad de gör som berörs av länsstyrelsernas tillsyn.

Eftersom det är relativt få intervjuade företag som berörs av tillsyn så bör skillnaderna mellan prioriteringarna för kommuner respektive länsstyrelser tolkas försiktigt. Det är mer intressant att betona likheterna i prioriteringar än skillnaderna.

**Åtgärder som företagen anser vara
viktigast att kommunerna respektive länsstyrelserna prioriterar**

2.2.6 Hur Sverige inför EUs regelverk

Intervjuaren frågade, "Hur upplever du att Sverige inför olika regelverk som härstammar från EU?"

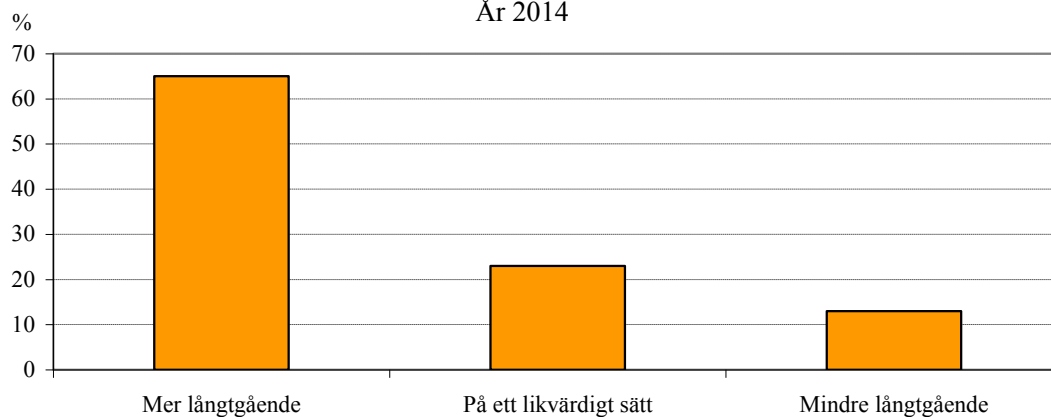
En majoritet av intervjupersonerna (51 procent) har ingen erfarenhet eller saknar uppfattning i frågan. Det är dock betydligt färre i år än i december 2012 (71 procent) som saknar erfarenhet eller uppfattning

Av dem som har en uppfattning anser 65 procent att Sverige inför reglerna mer långtgående än andra länder. Det är en ökning med 12 procentenheter jämfört med 2012 då 53 procent ansåg detsamma.

Det är 13 procent som anser att Sverige inför EU-reglerna mindre långtgående än andra länder, vilket nästan är en halvering sedan år 2012 (23 procent).

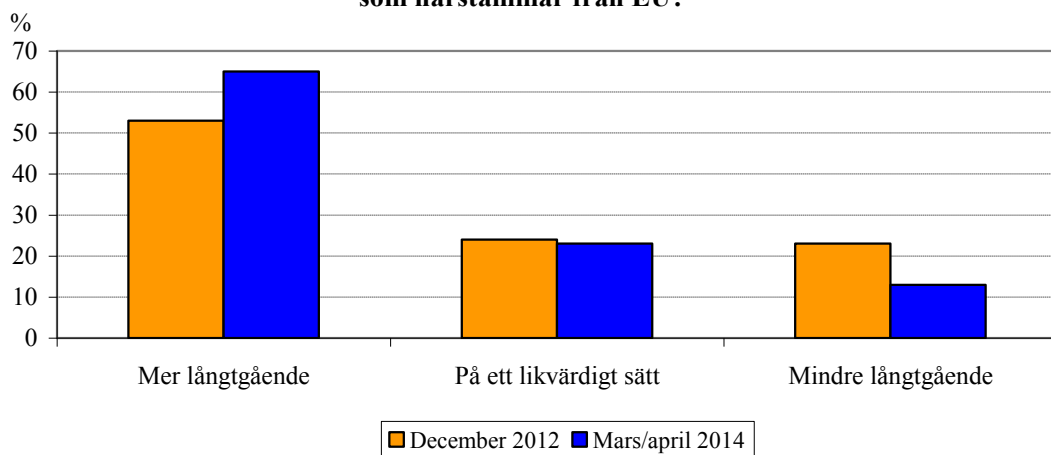
**Hur upplever du att Sverige inför olika regelverk
som härstammar från EU?**

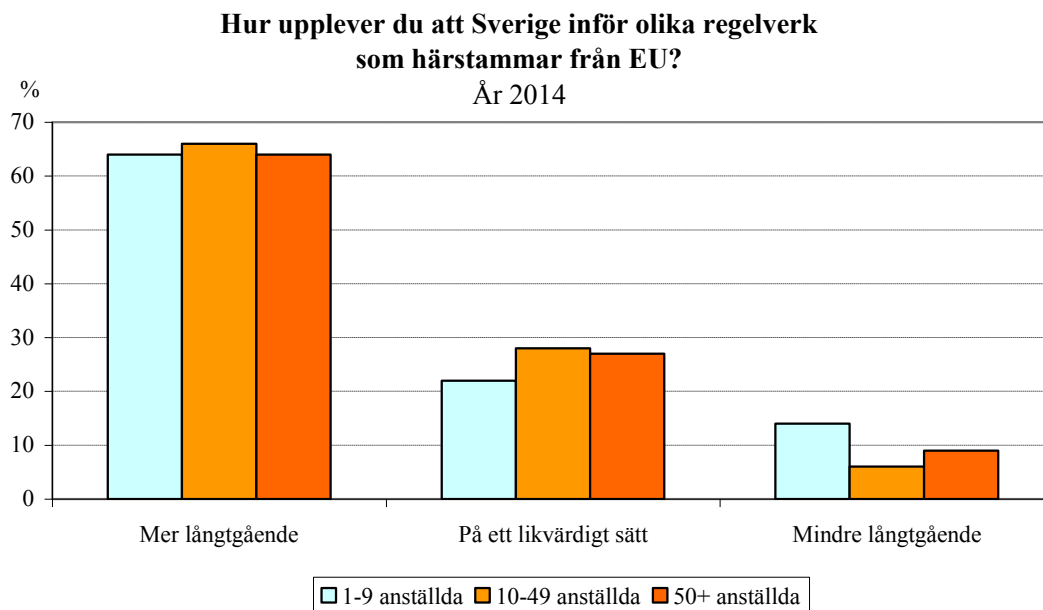
År 2014

Oberoende av företagsstorlek är det en stor majoritet som anser att Sverige inför reglerna mer långtgående än andra länder.

**Hur upplever du att Sverige inför olika regelverk
som härstammar från EU?**

Företagarna i de två företagarfokusgrupperna bekräftar bilden som ges i företagsundersökningen. Företagarna upplever att det finns en tendens till att när Sverige införlivar EU-direktiv i det nationella regelverket så läggs det gärna till ytterligare krav för företagen att leva upp till.

Ett annat problem de nämner är att Sverige i vissa sammanhang ställer högre krav än övriga Europa. Detta påverkar konkurrenskraften och medför att svenska företag får högre kostnader och därmed blir mindre lönsamma. Om svenska regler går mycket längre än EU-reglerna, exempelvis när det gäller miljökrav, och konkurrensfördelarna för en flytt av verksamheten till annat land överväger, blir detta till slut ett problem för Sverige. Endera måste företagen då flytta verksamheten utomlands eller läggas ned. Som exempel nämner de företag med intresse för "grön" verksamhet.

NNR har även fått synpunkter från medlemmar som önskar att konventioner, regler och riktlinjer som skapas på internationell nivå ska översättas till svenska och införas ordagrant i det svenska regelverket för att på så sätt minska otydligheten och risken för gold-plating.

Det har fram tills nyligen inte funnits någon enhetlig definition om vad som ska ingå i begreppet gold-plating eller hur det bör betraktas och redovisas när EU-lagstiftning ska genomföras i de olika medlemsstaterna. NNR granskade detta närmare tillsammans med Regelrådet, vilket utmynnade i en rapport¹⁰ och ett antal rekommendationer för att undvika gold-plating samt vad regelgivaren bör ta ställning till och redovisa vid genomförandet av EU-lagstiftning. Som exempel på rekommendationer kan nämnas att regeringen bör besluta om en allmängiltig princip för gold-plating, att miniminivån i EU-

¹⁰ Att tydliggöra gold-plating- ett bättre genomförande av EU-lagstiftning, NNR 2012

lagstiftningen ska vara vägledande för regelgivaren vid genomförandet samt att ett antal kriterier vid genomförandet ska redovisas i konsekvensutredningen. Detta ställer i sin tur krav på att nationella konsekvensanalyser alltid måste genomföras liksom redovisas/publiceras i någon form.

3. VIKTIGA PRINCIPER VID FRAMTAGANDE AV REGLER OCH KONSEKVENSANALYSER

Kapitlet innehåller NNRs och dess medlemmars förslag till viktiga principer vid regelgivning och framtagande av konsekvensanalyser.

Konkurrenskraft

När förändringar görs av existerande regelverk, liksom vid framtagande av nya regelverk, måste regelgivaren ta hänsyn till de effekter regelverket kan få på företagens konkurrenskraft.

Förutsägbarhet

Regler måste vara långsiktiga och förutsägbara. Förutsägbarhet skapar rimliga förväntningar hos berörda och minskar osäkerheten och kostnaderna för att genomföra och tillämpa regelverket. Detta i sin tur förbättrar företagsklimatet och möjligheten för företagen att investera.

Transparens

För näringslivet och för övriga intressenter är transparens i regelgivningsprocessen viktigt och bidrar till effektiva regelverk och att förtroende skapas mellan regelgivare och de som berörs av reglerna.

Proportionalitet

När nya förslag till regler övervägs och tas fram måste de stå i proportion till de mål och problem som reglerna är tänkt att lösa. Regelgivaren måste därför från början tydligt ange vilka dessa mål och problem är och i konsekvensanalysen visa att de följs.

Effektivitet

Ett effektivt regelverk innebär att nyttan av regelverket uppväger kostnaderna. Det regleringsalternativ som medför lägst kostnader för berörda företag och samtidigt uppfyller syftet med regleringen är det alternativ som ska väljas av regelgivaren.

4. SYSTEMFÖRSLAG FÖR REGLFÖRBÄTTRING

Kapitlet innehåller näringslivets regelförbättringsförslag på systemnivå. Förslagen är uppdelade på nationell nivå (4.1), regional nivå (4.2) och kommunal nivå (4.3).

4.1 SYSTEMFÖRSLAG PÅ NATIONELL NIVÅ

Mer om bakgrunden till förslagen nedan kan läsas i NNRs Regelrapport 2012 samt rapporterna "Att tydliggöra gold-plating"(2012) och "Effektivare regelverk inom EU" (2014).

- 1. De förändringar som görs i existerande regelsystem måste vara de som företag i Sverige efterfrågar.**
Arbetsformerna måste bli mer resultatnriktade för att snabbare kunna lösa olika problem i regelverken. Åtgärder som görs i syfte att förenkla eller förbättra regelverket måste syfta till att minska företagens direkta regelkostnader, ta bort oönskade indirekta effekter eller ta bort sådant i regelsystemet som skapar onödig irritation
- 2. Välj det alternativ som medför lägst kostnader för berörda företag.**
Varje beslut om nya eller ändrade regler innebär avvägningar mellan syftet med regeln och olika möjligheter att utforma regelverket för att nå målet. Det regleringsalternativ som medför lägst kostnader för berörda företag och samtidigt uppfyller syftet med regleringen är det alternativ som ska väljas av regelgivaren.
- 3. Bredda den systematiska diskussionen om regler.**
För att arbetet med regelförbättring ska vara långsiktigt och framgångsrikt krävs en helhetssyn på reglers samlade effekter. Detta avser såväl vilka typer av kostnader som regler orsakar som på vilken nivå regler fattas beslut om och tillämpas.
- 4. Utvärdera i efterhand vilka effekter olika regler haft.**
Regeringen och myndigheterna bör löpande utvärdera effektiviteten i lagstiftningen liksom effekterna av hela regelkomplex.
- 5. Genomför och redovisa nationella konsekvensanalyser av förslag som ska förhandlas inom EU.**
- 6. Beakta den globala konkurrensen.**
Jämför förslag till nya regler med motsvarande regler i länder som har betydelse för Sveriges handel och undersök möjligheten att kunna använda internationella standarder för att underlätta ömsesidigt erkännande.

7. Inrätta ett gemensamt register för företagsdata så att samma eller liknande uppgifter inte behöver lämnas in flera gånger till olika myndigheter.

Ett system för företagens uppgiftslämnande måste bygga på att det är obligatoriskt för alla myndigheter att ansluta sig liksom att myndigheterna inte hindras från att ta del av och utbyta varandras uppgifter om syftet med uppgifterna är detsamma. En oberoende myndighet bör inrättas med uppgift att besluta om samordning av nya eller förändrade uppgiftskrav.

8. Inkludera och intensifiera forskningen gällande studier om effekter av olika regler och hur de påverkar företag.

9. Anlita extern expertis som kan vara behjälplig med kunskaper om lämpliga metoder och tillvägagångssätt för att genomföra kvalificerade konsekvensutredningar.

Myndigheterna och regeringen måste följa upp konsekvenserna av fattade beslut i enlighet med sina skyldigheter. För att höja kvaliteten på konsekvensutredningarna måste tillräckligt stöd ges till de tjänstemän som bereder olika regelförslag. Ett viktigt steg i detta är att statsförvaltningen i ökad utsträckning anlitar extern expertis. Kortsiktigt bör särskilda medel avsättas främst till kommittéer, vilket sannolikt ökar kvaliteten i beslutsunderlagen.

10. Inför som huvudregel att nationella krav inte går utöver vad som föreskrivs enligt EU-lagstiftning.

Den miniminivå som krävs för att en medlemsstat ska anses ha genomfört ett direktiv korrekt ska vara utgångspunkt för genomförandet. Endast då går det att bedöma om olika åtgärder går utöver vad som krävs av ett direktiv. Om regelgivaren överskrider denna nivå ska det tydligt beskrivas och effekterna för företagen ska analyseras och redovisas i ett offentligt dokument.

11. Genomför och tillämpa OECDs rekommendationer för "Regulatory Policy and Governance" ¹¹.

¹¹ <http://www.oecd.org/regreform/regulatory-policy/49990817.pdf>

4.2 SYSTEMFÖRSLAG PÅ REGIONAL NIVÅ

12. Alla länsstyrelser ska ha en handläggnings-/servicegaranti.

Garantin bör innehålla ett åtagande för länsstyrelsen att fatta ett beslut inom en viss given tid, liksom att avgiften minskas eller efterskänks om länsstyrelsen inte uppfyller garantin. Garantin bör även innehålla åtaganden om att företagen tillförsäkras tydlig information om vad en ansökan ska innehålla, hur och när beslut fattas samt vem de kan vända sig till med frågor och klagomål.

13. Förkorta handläggningstiden genom att säkerställa kompletta ansökningar och utforma enhetliga ansöknings- och vägledningsdokument.

Länsstyrelserna kan minska handläggningstiderna genom att aktivt arbeta med att säkerställa kompletta ansökningar samt utforma enkla och enhetliga ansöknings- och vägledningsdokument. Ett sätt är att använda "smarta formulär" på nätet som indikerar om någon uppgift saknas.

14. Samordna länsstyrelsernas tillsyn.

Tillsyn och kontroll bör så långt som möjligt samordnas inom länsstyrelsernas olika ansvarsområden.

15. Gör det möjligt för företagen att följa sitt ärende via internet.

Inför ett system som gör det möjligt för företagen att följa sina ärenden på internet. Detta förenklar arbetet och sparar tid för både företagen och länsstyrelserna.

16. Länsstyrelserna bör löpande utvärdera vilka effekter deras tillämpning av regelverket får för företagen.

4.3 SYSTEMFÖRSLAG PÅ KOMMUNAL NIVÅ

Mer om bakgrunden till förslagen samt kommunernas regeltillämpning kan läsas i NNRs delrapporter 1-5 om "Regeltillämpning på kommunal nivå" (2013).

17. Alla kommuner ska ha en väg in för företagen, ofta benämnd företagslots.

Lotsen ska ha en hög tillgänglighet och kunna nås på utsatta tider.

18. Lotsen ska ha en informerande, samordnande och pådrivande roll.

Lotsen ska kunna ge samlad information om vilka regler som gäller för företagens verksamhet och hur dessa ska uppfyllas. Den ska samordna olika ansökningar och förmedla information till och mellan olika förvaltningar. Den ska vara eller utse en kontaktperson gentemot företaget som ansvarar för att ärendet följs upp. Lotsen ska även vara pådrivande så att ärendet hanteras inom rimlig tid.

19. Kommunen ska samordna sin handläggning av ärenden som kräver olika tillstånd.

Handläggningen av olika tillstånd som krävs för ett företag ska så långt som möjligt ske samtidigt inom kommunens förvaltningar. I samband med detta ska företagen erbjudas att träffa de som handlägger ärendet, samtidigt eller enskilt.

20. Alla kommuner ska ha en handlägnings-/servicegaranti.

Garantin bör innehålla ett åtagande för kommunen att fatta beslut om ett tillstånd/lov inom en viss given tid, liksom att tillståndsavgiften minskas eller efterskänks om kommunen inte uppfyller garantin. Garantin bör även innehålla åtaganden om att företagen tillförsäkras tydlig information om vad en ansökan ska innehålla, hur och när beslut fattas samt vem de kan vända sig till med frågor och klagomål.

21. Kommunerna bör ta maximalt tre veckor på sig att fatta beslut om serveringstillstånd och bygglov för enklare ärenden.

Ju snabbare ett tillstånd medges desto fortare kan företaget komma igång med sin verksamhet. Det är redan idag möjligt för vissa kommuner att fatta beslut om ett serveringstillstånd och bygglov inom tre veckor från det att ansökan är komplett, varför denna tidsperiod bör gälla som huvudregel för samtliga kommuner och innefattas i en servicegaranti. Kommunerna bör även mäta och kategorisera olika ärendetyper med avseende på handläggningstider och sätta mål därefter.

22. Samordna kommunernas tillsyn.

Tillsyn och kontroll bör så långt som möjligt samordnas inom kommunernas olika ansvarsområden men också mellan kommunerna när så är möjligt.

23. Kommunernas avgifter bör ha en tydligare koppling till kommunens motprestation gentemot det enskilda företaget.

Det ska vara tydligt när och för vad företagen betalar en avgift. Denna bör huvudsakligen tas ut efter att tillsyn/kontroll genomförts på plats. Det bör också finnas en tydligare koppling till den arbetsinsats kommunen har för det enskilda företaget när avgifterna beräknas/fastställs. Avgiften bör minskas, alternativt utgå, i de fall tillsyn/kontroll på plats inte genomförs eller är mindre omfattande än planerat. Tillsyn/kontroll bör så långt som möjligt samordnas med annan kommunal tillsyn som omfattar företaget ifråga.

24. Gör det möjligt för företagen att följa sitt ärende via internet.

Inför ett system som gör det möjligt för företagen att följa sina ärenden på internet. Detta förenklar arbetet och sparar tid för både företagen och länsstyrelserna.

25. Kommunerna bör löpande utvärdera vilka effekter deras tillämpning av regelverket får för företagen.

5. REGELFÖRBÄTTRINGSFÖRSLAG FRÅN NÄRINGSLIVETS REGELNÄMND, NNR, MEDLEMMAR

Kapitlet innehåller prioriterade regelförbättringsförslag från NNRs enskilda medlemmar. I anslutning till varje förslag presenteras en översiktlig bedömning av vilka effekter ett genomförande skulle få för företagens verksamhet i form av tidsbesparing, kostnadssänkning, investeringsbenägenhet och minskad osäkerhet.

Skatt/moms

1. Sänkt kapitalskatt.
2. Höjd schablon för anskaffningsvärdet av långa innehav.
3. Slopade fyraprocentsspärr i 3:12 reglerna.
4. Införande av rak kontantmetod vid momsredovisning, tillämplig för alla transaktioner.
5. Höjd beloppsgräns för förenklad faktura till maximalt tillåtet belopp enligt mervärdesskattedirektivet.
6. Införande av schablon med 80 procentig avdragsrätt för både köp och hyra av personbilar.
7. Slopade avdragsförbud för stadigvarande bostad.
8. Avskaffa kravet på personalliggare.
9. Höjd beloppsgräns för när kassaregister ska krävas samt införande av möjlighet till skriftligt anslag om kvitto i stället för fråga.
10. Inför ett varningssystem vid brister i företagets personalliggare eller kassaregister före det att kontrollavgifter tas ut.
11. Ett flygbolags hela verksamhet bör vara avgörande för om momsskyldighet föreligger eller inte.
12. Inför energiskattebefrielse på 100 procent för elektriskt drivna bussar.
13. Undantag från trängselskatter och infrastrukturavgifter för bussar under 14 ton.
14. Enhetlig och lägre moms för paketresors ingående delar.

Bolagsrätt

15. Slopade revisionsplikt fullt ut i enlighet med EU-lagstiftningen.

Arbetsrätt/arbetsmiljö

16. Förändrade turordningsregler så att kompetens ges en mer framträdande roll.
17. Avskaffa reglerna om varsel vid driftsinskränkning.
18. Utnyttja möjligheterna till avvikelser i EUs arbetstidsdirektiv fullt ut.

Miljö

- 19. Inför en undre gräns med avseende på mängd då tillstånd för transport av avfall inte ska krävas.
- 20. Förändrad bedömning av lantbruksföretagens påverkan vid handläggning av miljöskyddsärenden.
- 21. Effektivare regelverk beträffande sanering av verksamheter som orsakar miljöskador.
- 22. Genomför EUs nya MKB-direktiv utan gold-plating.
- 23. Effektivare tillståndsprövningsprocess för ansökningar enligt 19 och 22 kap. Miljöbalken.

Jordbruk

- 24. Förändrad tillståndsprövning av vattenskyddsområden samt framttagande av ett strategidokument om cryptosporidium.
- 25. Inför begreppet miljöpåverkande verksamhet för lantbruksföretag.

Transport

- 26. Fördelning av kvalitetsbristkostnader mellan aktörer inom järnvägsbranschen.
- 27. Avskaffa skatten på försäkringar för bussar i yrkesmässig trafik.
- 28. Förlängd tid för tömning av förarkort och digitala skrivare.
- 29. Ändrat kontrollintervall för AC-anläggningar till två år

Vård och omsorg

- 30. Tydligare kriterier för tillståndsförfaranden beträffande bostäder med särskild service för vuxna, LSS och HVB.
- 31. Tydligare kravspecifikation vid nyrekrytering av föreståndare i tillståndspliktig verksamhet.

Besöksnäringen

- 32. Upphäv lagen (1966:742) om hotell- och pensionatrrörelse.
- 33. Avskaffa kravet på danstillstånd i ordningslagen.

Skatt/moms

1. Sänkt kapitalskatt

Regelverk

Inkomstskattelagen

Mottagare

Finansdepartementet

Påverkan på företag idag

Sveriges normalskattesats på 30 procent är nästan dubbelt så hög som i omvärlden (OECD, EU, BRIC) där genomsnittet enligt omfattande kartläggning uppgår till 17 procent. Många länder har dessutom skattefrihet för kapitalvinster på längre innehav. Hård beskattning motverkar långsiktigt ägande och försämrar konkurrenskraften internationellt.

Åtgärdsförslag

Kapitalbeskattningen behöver sänkas generellt. Siktet bör ställas in på en nivå som är internationellt konkurrenskraftig, vilket innebär ungefär en halvering av nuvarande skattebas på 30 procent. Av praktiska skäl kan sänkningen ske stegvis, exempelvis fem procentenheter om året. I statsbudgettermer motsvarar sänkt kapitalskatt mindre än en miljard kr per procentenhet, statistiskt räknat, och väsentligt mindre när hänsyn tas till positiva effekter på jobb, investeringar och tillväxt.

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter

Sänker företagens kostnader

Möjliggör att företagen kan investera

Kontaktuppgifter

Svenskt Näringsliv

Johan Fall

T: 08-553 430 66

johan.fall@svensktnaringsliv.se

2. Höjd schablon för anskaffningsvärdet av långa innehav

Regelverk

Inkomstskattelagen

Mottagare

Finansdepartementet

Påverkan på företag idag

Hård beskattning, motverkar långsiktigt ägande, försämrar konkurrenskraft internationellt.

Åtgärdsförslag

Lägre kapitalvinstskatt för långa innehav som första steg mot generellt sänkt kapitalskatt.

Sänkningen kan utformas som en höjning av schablonen för anskaffningsvärdet vid kapitalvinstbeskattningen från dagens 20 till 50 procent. Detta skulle främja långsiktigt ägande och ökar företagens konkurrenskraft.

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter

Sänker företagens kostnader

Möjliggör att företagen kan investera

Kontaktuppgifter

Svenskt Näringsliv

Johan Fall

T: 08-553 430 66

johan.fall@svensktnaringsliv.se

3. Slopad fyraprocentsspärr i 3:12 reglerna

Regelverk

Inkomstskattelagen

Mottagare

Finansdepartementet

Påverkan på företag idag

Hård beskattning, motverkar långsiktigt ägande, försämrar konkurrenskraft internationellt.

Åtgärdsförslag

Slopa fyraprocentsspärren i 3:12-reglerna. Sedan 2014 har en spärregel införts i 3:12-regelverket som innebär att lönebaserat utrymme inte tillåts för delägare med mindre än fyra procents ägarandel. Regeln leder till snedvridningar och motverkar möjligheten att erbjuda medarbetare delägarskap, motverkar effektivisering genom samgåenden och försämrar regelverkets förutsägbarhet. En slopad spärregel ökar också företagets konkurrenskraft.

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter

Sänker företagets kostnader

Möjliggör att företagen kan investera

Kontaktuppgifter

Svenskt Näringsliv

Johan Fall

T: 08-553 430 66

johan.fall@svensktnaringsliv.se

4. Införande av rak kontantmetod vid momsredovisning, tillämplig för alla transaktioner

Regelverk

Mervärdesskattelagen

Mottagare

Finansdepartementet

Påverkan på företag idag

Företag med en omsättning under tre miljoner kr får tillämpa en kontantmetod i momsredovisningen. Kontantmetoden får dock inte användas för transaktioner vid räkenskapsårets utgång. Av förenklingsskäl bör en s.k. rak kontantmetod införas i momsredovisningen även vid upprättande av årsbokslut eller årsredovisning.

Detta skulle innebära en regelförenkling för de allra minsta företagen (500 000 små företag har bokslutsmetod).

Åtgärdsförslag

Inför en rak kontantmetod vid momsredovisningen som kan tillämpas för alla transaktioner och även i samband med räkenskapsårets utgång.

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter

Innebär en tidsbesparing för företagen

Kontaktuppgifter

Svenskt Näringsliv

Anna Sandberg Nilsson

T: 08-553 432 55, 070-255 48 14

anna.sandberg.nilsson@svensktnaringsliv.se

5. Höjd beloppsgräns för förenklad faktura till maximalt tillåtet belopp enligt mervärdesskattedirektivet

Regelverk

Mervärdesskattelagen

Mottagare

Finansdepartementet

Påverkan på företag idag

Momslagen har upp till 16 olika innehållskrav på en fullständig faktura. Om fakturans totalbelopp inte överstiger 2 000 kr inkl. moms finns det en möjlighet att utföra en förenklad faktura som enbart kräver fyra till fem uppgifter och är betydligt mindre betungande att utfärda. Detta får praktisk betydelse när t.ex. en hantverkare eller anställda hos hemtjänsten handlar mot kvitto i en butik. För köp över 2 000 kr inkl. moms måste köparen be butiken att komplettera upp kvittot så det motsvarar kraven i en fullständig faktura för att handlingen ska kunna berättiga till momsavdrag. Att komplettera upp ett kvitto till fullständig faktura innebär en kostsam administration för såväl säljaren som köparen.

Åtgärdsförslag

Höj beloppsgränsen för förenklad faktura från 2 000 kr till maximalt tillåtet belopp enligt mervärdesskattedirektivet vilket är 400 euro. Detta är en gräns som bl.a. Danmark och Finland tillämpar.

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter

Sänker företagets kostnader

Kontaktuppgifter

Svenskt Näringsliv

Anna Sandberg Nilsson

T: 08-553 432 55, 070-255 48 14

anna.sandberg.nilsson@svensktnaringsliv.se

6. Införande av schablon med 80 procentig avdragsrätt för både köp och hyra av personbilar

Regelverk

Mervärdesskattelagen

Mottagare

Finansdepartementet

Påverkan på företag idag

I dag särbehandlas personbilar genom att avdragsförbud råder för ingående moms vid inköp av personbil även om denna bil fullt ut används i verksamhet som medför skattskyldighet eller rätt till återbetalning. Avdragsförbud råder vid exempelvis inköp av personbil som används för budtjänster, hemtjänster och ambulanstransporter. Om fordonet däremot köps in eller hyrs ut för återförsäljning, uthyrning, persontransporter, transporter av avlidna eller körkortsutbildning gäller inte avdragsförbudet. Dagens regler premierar inköp av större fordon framför mindre och oftast mer miljövänligt fordon.

Åtgärdsförslag

Förenkla och förbättra momsreglerna vid inköp och hyra av personbilar genom att införa en enkel, mer rättvis och ändamålsenlig schablon. Inför en schablon med 80 procents avdragsrätt för både köp och hyra. Att ge samma avdragsrätt för moms för leasade och köpta bilar är ett steg åt rätt håll.

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter

Innebär en tidsbesparing för företagen

Sänker företagens kostnader

Kontaktuppgifter

Svenskt Näringsliv

Anna Sandberg Nilsson

T: 08-553 432 55, 070-255 48 14

anna.sandberg.nilsson@svensktnaringsliv.se

7. Slopade avdragsförbud för stadigvarande bostad

Regelverk

Mervärdesskattelagen

Mottagare

Finansdepartementet

Påverkan på företag idag

Vad som utgör stadigvarande bostad anges inte i momslagen. Däremot har avdragsförbudets omfattning prövats i domstol flera gånger. Momslagens regel om avdragsförbud för stadigvarande bostad skapar gränsdragningsproblem vid tillämpningen och medför konsekvenser som står i strid med momssystemet. Som bestämmelsen tillämpas idag medför den orättvisa konsekvenser för många aktörer. Bland annat missgynnas små nystartade företag och arbete på distans där en förutsättning kan vara att arbete sker från hemmet. Vidare försämrar denna momsregel möjligheterna för företag att uppföra och upplåta fastigheter till grupp-, omsorgs-, äldre- och flyktingboende. Dessutom slår avdragsförbudet hårt på de mikroproducenter som säljer överskottsel från egna solcellsanläggningar.

Åtgärdsförslag

Slopa momslagens avdragsförbud för stadigvarande bostad. Regeln om avdragsförbud för stadigvarande bostad saknar motsvarighet i EUs momsdirektiv. Ett slopande av avdragsförbudet skulle därför leda till ett regelverk som står i bättre överensstämmelse med den överordnade EU-rätten.

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter

Innebär en tidsbesparing för företagen

Sänker företagens kostnader

Kontaktuppgifter

Svenskt Näringsliv

Anna Sandberg Nilsson

T: 08-553 432 55, 070-255 48 14

anna.sandberg.nilsson@svensktnaringsliv.se

8. Avskaffa kravet på personalliggare

Regelverk

Skatteförfarandelagen

Mottagare

Finansdepartementet och Skatteverket

Påverkan på företag idag

Idag tolkas reglerna för personalliggare olika av olika tjänstemän, men beloppet för överträdelse är lika högt för alla storlekar av företag. Endast ett fåtal "branscher" måste använda systemet.

Åtgärdsförslag

Avskaffa reglerna om personalliggare eftersom de inte fungerar.

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter

Innebär en tidsbesparing för företagen

Sänker företagens kostnader

Minskar företagens osäkerhet

Kontaktuppgifter

Småföretagarnas Riksförbund

Erik Sjölander

T: 070-628 21 10

erik.sjolander@smaforettagarna.eu

9. Höjd beloppsgräns för när kassaregister ska krävas samt införande av möjlighet till skriftligt anslag om kvitto i stället för fråga

Regelverk

Skatteförfarandelagen

Mottagare

Finansdepartementet och Skatteverket

Påverkan på företag idag

Kassaregister är dyrt och gränsen är för lågt satt. För torghandel gäller den bara för svenskregraderade företag, vilket snedvrider konkurrensen, i synnerhet i närheten av nationsgränser.

Åtgärdsförslag

Höj gränsen för när kassaregister krävs.

Kräv inte kassaregister under första året i de fall affären inte ingår i en kedja

Acceptera att ett skriftligt anslag om kvitto (Varje kund ska inte behöva tillfrågas om kvitto för t.ex. en glass eller en tidning.)

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter

Innebär en tidsbesparing för företagen

Sänker företagens kostnader

Möjliggör att företagen kan investera

Minskar företagens osäkerhet

Kontaktuppgifter

Småföretagarnas Riksförbund

Erik Sjölander

T: 070-628 21 10

erik.sjoland@smforetagarna.eu

10. Inför ett varningssystem vid brister i företagens personalliggare eller kassaregister före det att kontrollavgifter tas ut

Regelverk

Skatteförändelagen

Mottagare

Finansdepartementet och Skatteverket

Påverkan på företag idag

Enligt regelverket ska kontrollavgift på 10 000 kr tas ut om det föreligger någon brist i företagens personalliggare eller kassaregister. Utöver detta ska kontrollavgift på 2 000 kr tas ut för varje person som inte är inskriven i personalliggaren. Om det föreligger brist igen inom ett år ska kontrollavgift på 20 000 kr tas ut. Skatteverket ska besluta om hel eller delvis befrielse från avgiften om det är oskäligt att ta ut den med fullt belopp.

Skatteverket beslutar om kontrollavgifter trots att det kan vara fråga om mycket små förbiseenden, trots att det inte finns någon som helst misstanke om skattefusk, trots att det kan vara ett fel i det certifierade kassaregistret och inte i hur det används, etc. Det är enligt företagen mycket svårt att få befrielse från avgiften. Det handlar om mycket pengar för företagen och avgifterna är rejäla irritationsmoment för skötsamma företag som känner sig misstänkliggjorda. Kontrollavgifterna har även i flera fall lett till att det initierats ärenden enligt alkohollagen vad gäller lämpligheten att inneha ett serveringstillstånd.

Åtgärdsförslag

Lagen måste förändras så att kontrollavgifter inte drabbar skötsamma företag på det sätt de gör idag. Ett alternativ till dagens regler vore att Skatteverket måste meddela en eller flera varningar först innan det ska utdela kontrollavgifter.

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter

Innebär en tidsbesparing hos företagen

Sänker företagens kostnader

Minskar företagens osäkerhet

Minskar irritationsmoment hos företagen

Kontaktuppgifter

Visita

Anna Sandborgh

T: 08-762 74 35

a.sandborgh@visita.se

11. Ett flygbolags hela verksamhet bör vara avgörande för om momsskyldighet föreligger eller inte

Regelverk

Lag: Mervärdesskattelagen

Mottagare

Finansdepartementet

Påverkan på företag idag

Tidigare har ett antal tjänster inom luftfartsområdet varit momsbefriade. Nya regler som gäller från 1 januari 2014 medför att fler tjänster inom luftfartsområdet nu är momspliktiga. Det har införts en gränsdragning som innebär att om ett flygbolag i huvudsak bedriver utrikestrafik så är ett antal tjänster inte momspliktiga, men bedriver bolaget huvudsakligen inrikestrafik är samma tjänster momspliktiga.

Flygbranschen är mycket dynamisk och flygbolagens verksamhet kan snabbt förändras. Detta skapar stor osäkerhet och mycket arbete för flygbolagen. Likaså skapar det mycket merarbete för flygbolagens underleverantörer, flygplatser etc. som måste bevaka huruvida ett visst flygbolag är momsskyldigt eller inte. Gränsdragningen görs via företagets omsättning. Flera flygföretag bedriver både inrikes och utrikes trafik. Omsättningsfördelningen mellan dessa verksamheter kan variera år från år, vilket medför att företaget ena året kan vara mer momsskyldigt jämfört med ett annat år.

De nya reglerna har också medfört att vissa tjänster är momsbefriade för slutkunden samtidigt som leverantören är momsskyldig för varor och förnödenheter som behövs för att kunna leverera tjänsten.

Lagen är för "luddig" och företagen drar sig för att fråga ansvarig myndighet hur lagen ska tolkas eftersom de tidigare kanske gjort fel och därmed riskerar en upptaxering med straffavgifter och åtal som följd. Bättre konsekvensanalyser måste genomföras innan regelverk och lagar förändras på ett sätt som nu varit fallet.

De nya reglerna skapar stor oro och osäkerhet hos företagen och medför även att vissa företag nu får betydligt högre kostnader som de inte kan eller får debitera vidare sina kunder. Detta sänker lönsamheten och risk för utslagning kan inte uteslutas.

Åtgärdsförslag

Hela verksamheten ska vara avgörande för om ett företag är momsskyldigt eller inte. Tjänster som tidigare varit momsbefriade ska åter bli det för att svenska företag ska kunna bibehålla sin konkurrenskraft och inte riskera att slås ut av konkurrenter från/i annat land.

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter

Innebär en tidsbesparing för företagen

Sänker företagens kostnader

Möjliggör att företagen kan investera

Minskar företagens osäkerhet

Kontaktuppgifter

Svenska FlygBranschen

Kontaktperson: Jan-Olov Bergling

T: 073-385 85 80

jan.bergling@transportgruppen.se

12. Inför energiskattebefrielse på 100 procent för elektriskt drivna bussar

Regelverk

Lagen om skatt på energi

Mottagare

Finansdepartement

Påverkan på företag idag

Den höga elskatten på elbussar är en skattemässig pålaga som bromsar energieffektiviseringen av kollektivtrafiken. Idag är spårbunden trafik befriad från elskatt. Skattebefrielse uppgår till 100 procent avseende energiskatt, koldioxidskatt och svavelskatt vid förbrukning i tåg eller annat spårbundet färdmedel (järnvägs- och lokaltrafikföretag). Det gäller såväl dieselbränslen som elektricitet.

Konkurrensneutralitet bör råda mellan transportslagen inom kollektivtrafiken. Precis som för tåg eller annat spårbundet färdmedel bör även busstrafik ha möjlighet att ansöka om återbetalning av erlagd energiskatt. Idag är tåg eller annat spårbundet färdmedel och skepp befriad från skatt på bränslen. Vissa biobränslen som biogas är helt befriade från energiskatt enligt lagen (1994:1776) om skatt på energi (LSE). Vid framdrift med elektricitet finns dock ingen befrielse.

Åtgärdsförslag

Inför en energiskattbefrielse till 100 procent för elektriskt drivna bussar som ökar konkurrensneutraliteten mellan transportslagen.

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter

Sänker företagens kostnader

Möjliggör att företagen kan investera

Kontaktuppgifter

Sveriges Bussföretag

Göran Hallén

T: 08-762 71 26

goran.hallen@transportgruppen.se

13. Undantag från trängselskatter och infrastrukturavgifter för bussar under 14 ton

Regelverk

Lagen om trängselskatt

Lagen om infrastrukturavgifter på väg

Lagen om elektroniska vägtullssystem

Mottagare

Finansdepartement

Påverkan på företag idag

De införda trängselskatterna i Stockholm och Göteborg samt de föreslagna bro-, väg- och infrastrukturavgifter för bussar under 14 ton fördyrar resandet med kollektivtrafik. Dessa skatter och avgifter berör idag sammanlagt 2 409 bussar i yrkesmässig trafik. 14-tonsregeln förefaller vara ologisk, inte minst då utvecklingen går mot bussar med lägre vikt.

Åtgärdsförslag

Ta bort trängselskatter och bro-, väg- och infrastrukturavgifter för bussar under 14 ton, dvs inför samma regler som gäller för tunga bussar idag.

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter

Innebär en tidsbesparing för företagen

Sänker företagens kostnader

Minskar företagens osäkerhet

Kontaktuppgifter

Sveriges Bussföretag

Göran Hallén

T: 08-762 71 26

goran.hallen@transportgruppen.se

14. Enhetlig och lägre moms för paketresors ingående delar

Regelverk

Moms på paketresor

Mottagare

Finansdepartementet och Skatteverket

Påverkan på företag idag

Idag är det 25 procent moms på paketresor, vid t.ex. vildmarkscamping, trots att var del för sig har lägre momssats. Camping och rumsuthyrning har tolv procents, personbefordran och liftkort har sex procent var för sig

Åtgärdsförslag

Vid paketering bör den lägre av de ingående momssatserna användas, för vildmarkscamping med transporter sex procent moms för alla ingående delar

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter

Innebär en tidsbesparing för företagen

Sänker företagens kostnader

Möjliggör att företagen kan investera

Minskar företagens osäkerhet

Kontaktuppgifter

Småföretagarnas Riksförbund

Erik Sjölander

T: 070-628 21 10

erik.sjolander@smaforettagarna.eu

Bolagsrätt

15. Slopade revisionsplikt fullt ut i enlighet med EU-lagstiftningen

Regelverk

Aktiebolagslagen

Mottagare

Justitiedepartementet

Påverkan på företag idag

Svenska företag får högre påtvingade kostnader än företag i andra EU-länder.

Åtgärdsförslag

Slopa revisionsplikten fullt ut i enlighet med EU-lagstiftningen.

Om undantaget från revisionsplikt sätts till EUs maximala gränsvärden kan kostnaderna minska väsentligt för företagen, med upp till tre miljarder kr per år.

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter

Sänker företagens kostnader

Innebär en tidsbesparing för företagen

Kontaktuppgifter

Svenskt Näringsliv

Claes Norberg

T: 08-553 431 75

claes.norberg@svensktnaringsliv.se

Arbetsrätt/arbetsmiljö

16. Förändrade turordningsregler så att kompetens ges en mer framträdande roll

Regelverk

Lagen om anställningsskydd

Mottagare

Arbetsmarknadsdepartementet

Påverkan på företag idag

Dagens turordningsregler utgår från anställningstidens längd som rangordnande faktor. Detta ger inte företagen önskvärd flexibilitet att i en ekonomiskt besvärlig situation behålla den mest kompetenta personalen. Den arbetsgivare som genom överenskommelser med facket vill behålla kompetenta medarbetare tvingas ofta betala stora summor för denna möjlighet.

Varje nyanställning är en stor investering. Visar det sig att en rekrytering varit mindre lyckad reser lagen om anställningsskydd stora hinder mot att avsluta anställningen. Skyddet mot uppsägning på grund av personliga förhållanden är starkt. Förutom den negativa effekten på effektiviteten i verksamheten detta medför, påverkas viljan att nyanställa negativt av vetskapen om svårigheterna att avsluta en anställning.

Åtgärdsförslag

Turordningsreglerna bör ändras så att kompetens ges en mer framträdande plats som rangordnande faktor. Möjligheten att säga upp på grund av personliga förhållanden bör vidgas. Detta kommer att leda till en ökad benägenhet att anställa och höja produktiviteten i företagen.

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter

Sänker företagens kostnader

Möjliggör att företagen kan investera

Minskar företagens osäkerhet

Kontaktuppgifter

Svenskt Näringsliv

Lars Gellner

T: 08-553 430 57

lars.gellner@svensktnaringsliv.se

17. Avskaffa reglerna om varsel vid driftsinskränkning

Regelverk

Lagen om anställningsfrämjande åtgärder

Mottagare

Arbetsmarknadsdepartementet

Påverkan på företag idag

Alla administrativa åtgärder är en belastning för företagen. Att sammanställa de material som lagen kräver att företagen ska skicka till Arbetsförmedlingen inför uppsägning på grund av arbetsbrist är i sammanhanget ytterligare en administrativ belastning och dessutom verkningslöst eftersom Arbetsförmedlingens möjligheter att hjälpa arbetslösa har visat sig vara begränsade.

Åtgärdsförslag

Ta bort reglerna om varsel vid driftsinskränkning §§1-6.

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter

Innebär en tidsbesparing för företagen

Sänker företagens kostnader

Kontaktuppgifter

Svensk Handel

Catharina Sjöberg Famme

T: 010-47 18

catharina.sjoberg.famme@svenskhandel.se

18. Utnyttja möjligheterna till avvikelser i EUs arbetstidsdirektiv fullt ut

Regelverk

Arbetstidslagen

Mottagare

Arbetsmarknadsdepartementet

Påverkan på företag idag

I olika omgångar har EUs olika arbetstidsdirektiv (2003/88/EG) implementerats i svensk lag. Denna implementering har inneburit att existerande regler i arbetstidslagen kompletterades med regler från direktivet. Detta har resulterat i ett krångligt regelverk som hämmar möjligheterna för företaget att förlägga arbetstiden på lämpligaste sättet.

Åtgärdsförslag

Arbetstidsdirektivet innehåller möjligheter att införa olika avvikelser och undantagsregler på nationell nivå. Dessa möjligheter har inte fullt ut utnyttjats. Utnyttja därför möjligheterna till avvikelser i direktivets artikel 17 fullt ut.

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter

Sänker företagens kostnader

Möjliggör att företagen kan investera

Kontaktuppgifter

Svenskt Näringsliv

Karin Ekenger

T: 08-553 431 25

karin.ekenger@svensktnaringsliv.se

Miljö

19. Inför en undre gräns med avseende på mängd då tillstånd för transport av avfall inte ska krävas

Regelverk

Miljöbalken och Naturvårdsverkets föreskrifter

Mottagare

Miljödepartementet och Naturvårdsverket

Påverkan på företag idag

För företagare gäller att det krävs tillstånd för transport av visst avfall eller annat som kan klassas som miljöfarligt gods. Intentionen med regeln är bra men det saknas en undre gräns för när tillstånd krävs. Tillstånd krävs om man är företagare men inte om man är privatperson. Dessa skillnader är dessutom okända för många företagare. Detta gäller oavsett mängd, vilket innebär att företagen behöver söka tillstånd för något så trivialt som att transportera ett trasigt lysrör till återvinningsstationen.

Åtgärdsförslag

Inför en undre gräns med avseende på mängd där tillstånd för frakt inte krävs. Förenkla uppgiftslämnandet samt korta handläggningstiderna för dessa transporter.

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter

Innebär en tidsbesparing för företagen

Minskar företagens osäkerhet

Kontaktuppgifter

LRF

Lars-Erik Lundkvist

T: 08-787 53 05

lars.erik.lundkvist@lrf.se

LRF Mjolk

Suzanne Céwe

T: 08-787 53 99

suzanne.cewe@lrf.se

20. Förändrad bedömning av lantbruksföretagens påverkan vid handläggning av miljöskyddsärenden

Regelverk

Miljöbalken och Naturvårdsverkets föreskrifter

Mottagare

Miljödepartement och Naturvårdsverket

Påverkan på företag idag

Verksamhet på ett lantbruk räknas beroende på storlek och inriktning som anmälningspliktig eller tillståndspliktig, undantaget mycket små lantbruk. För företagare som vill expandera sin verksamhet är proceduren om att godkännas som tillståndspliktig verksamhet oerhört kostsam och tidskrävande. Många företagare expanderar därför sin verksamhet upp till gränsen för tillståndsplikt. Detta skapar ett tillstånd där företagen stannar i sin utveckling istället för att expandera. Det är två delar som hindrar företagen att expandera, först ansökningsproceduren och därefter den omfattande dokumentationen som kontinuerligt ska utföras.

Åtgärdsförslag

Anpassa dokumentationskraven samt ansökningsproceduren till en nivå som passar företag med små administrativa resurser.

Inför begreppet miljöpåverkande verksamhet för lantbruksföretag istället för att lantbruksföretagen ska klassas som miljöfarlig verksamhet.

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter

Innebär en tidsbesparing för företagen

Sänker företagens kostnader

Möjliggör att företagen kan investera

Kontaktuppgifter

LRF

Lars-Erik Lundkvist

T: 08-787 53 05

lars.erik.lundkvist@lrf.se

LRF Mjolk

Suzanne Céwe

T: 08-787 53 99

suzanne.cewe@lrf.se

21. Effektivare regelverk beträffande sanering av verksamheter som orsakar miljöskador

Regelverk

Miljöbalken

Mottagare

Miljödepartementet

Påverkan på företag idag

Ett otydligt ansvar leder till långa domstolsprocesser och att verksamhetsutövarna tvingas betala för skador de aldrig bidragit till. Reglerna leder till kapitalförstöring och samhällsekonomiska förluster. Verksamheter likvideras eller går i konkurs i onödan. Företag avstår från förvärv på mark som kan vara förorenad och söker sig hellre till nya områden.

Åtgärdsförslag

Tillsätt en utredning om hur sanering kan ske på effektivare sätt.

En revidering av miljöbalkens regler där ansvaret tydliggörs och så att ansvaret inte läggs på verksamheter som inte bidragit till föroreningen.

Inför en möjlighet för staten och verksamhetsutövare att ingå bindande avtal kring sanering i syfte att undvika framtida oklarheter.

Inför ökade möjligheter att använda sig av så kallade administrativa skyddsåtgärder.

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter

Innebär en tidsbesparing för företagen

Sänker företagens kostnader

Möjliggör att företagen kan investera

Minskar företagens osäkerhet

Kontaktuppgifter

Svenskt Näringsliv

Niklas Skår

T: 08-553 430 40

niklas.skar@svensktnaringsliv.se

22. Genomför EUs nya MKB-direktiv utan gold-plating

Regelverk

Miljöbalken

Mottagare

Miljödepartementet

Påverkan på företag idag

Betydligt fler MKB krävs i Sverige jämfört med övriga länder inom EU utan miljönytta. Det resulterar i förlängd processtid och stora kostnader för företagen.

Åtgärdsförslag

Krav på att EUs nya MKB-direktiv genomförs utan goldplating.

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter

Innebär en tidsbesparing för företagen

Sänker företagens kostnader

Möjliggör att företagen kan investera

Minskar företagens osäkerhet

Kontaktuppgifter

Svenskt Näringsliv

Niklas Skår

T: 08-553 430 40

niklas.skar@svensktnaringsliv.se

23. Effektivare tillståndsprocess för ansökningar enligt 19 och 22 kap. Miljöbalken

Regelverk

Miljöbalken

Mottagare

Miljödepartementet

Påverkan på företag idag

Handläggningstider i myndigheter och domstolar förlängs genom ineffektivitet i lagstiftningen. Det leder till långdragna och kostsamma processer som också fördyrar genomförandet av det projekt för vilket tillstånd söks.

Åtgärdsförslag

Processen behöver effektiviseras i alla delar. Utredning kring problemen har presenterats 2012. Förslag som innefattar en översyn av systemet för kompletteringar, remitteringar och samråd finns sedan tidigare. Ökade möjligheter att undanta åtgärder utan betydande miljöpåverkan från tillståndsplikt.

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter

Innebär en tidsbesparing för företagen

Sänker företagens kostnader

Möjliggör att företagen kan investera

Minskar företagens osäkerhet

Kontaktuppgifter

Svenskt Näringsliv

Niklas Skår

T: 08-553 430 40

niklas.skar@svensktnaringsliv.se

Jordbruk

24. Förändrad tillståndsprövning av vattenskyddsområden samt framtagande av ett strategidokument om cryptosporidium

Regelverk

Miljöbalken, Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd samt Naturvårdsverkets handbok

Mottagare

Miljödepartementet, HaV, Naturvårdsverket, länsstyrelserna samt kommunerna

Påverkan på företag idag

De nya reglerna för vattenskyddsområden innebär en stor påverkan för lantbruksföretagarna med avseende på nyttjande samt brukande av åker samt betesmarker inom vattenskyddsområden. För lantbrukarnas företagsutveckling och tillväxt kan inskränkningar i markanvändning få stora negativa konsekvenser. Kraven på tillstånd för att bete och restriktioner för att bruka jordbruksmark inom primärområdet skapar stor osäkerhet då tillstånden endast sträcker sig över ett par år. Konsekvenserna av detta kopplat till befintliga samt kommande investeringar skapar stor osäkerhet hos såväl lantbrukare samt långivare.

Andelen betesmark samt bete på åkermark är en viktig komponent i möjlig storlek på besättningen. En kraftig minskning av betesmark/ bete på åker påverkar antalet djur, vilket har inverkan på befintligt företagande men påverkar även tillväxtmöjligheten i företaget samt möjligheten till ändrad driftsinriktning. Beträffande åkermarken påverkas inskränkningarna i nyttjande även spridningsarealer och lagringskapacitet, vilket påverkar lantbrukarens ekonomi. Kraven på att söka tillstånd för att nyttja jordbruksmarken skapar en stor osäkerhet samt inverkar menligt på möjligheten att planera långsiktigt.

Åtgärdsförslag

Genomför en översyn av tillämpning samt utformning av planer för vattenskyddsområden. Utforma ett nationellt strategidokument för Cryptosporidium då nuvarande hantering av vattenskyddsområden i Sverige saknar helhetsperspektiv. Strategidokumentet bör innehålla en avvägning av risker för spridning kopplat till konsekvenser för lantbruket. I dagsläget finns en stor vetenskaplig osäkerhet beträffande riskerna för spridning av Cryptosporidium. Storleken på vattenskyddsområden och tillståndsprövningen bör ses över och anpassas till vetenskapliga fastställda risker i relation till påverkan på lantbruksföretagen.

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter

Innebär en tidsbesparing för företagen
Sänker företagens kostnader

Möjliggör att företagen kan investera
Minskar företagens osäkerhet

Kontaktuppgifter

LRF

Lars-Erik Lundkvist

T: 08-787 53 05

lars.erik.lundkvist@lrf.se

LRF Mjolk

Suzanne Céwe

T: 08-787 53 99

suzanne.cewe@lrf.se

25. Inför begreppet miljöpåverkande verksamhet för lantbruksföretag

Regelverk

Miljöbalken och Naturvårdsverkets föreskrifter

Mottagare

Miljödepartementet och Naturvårdsverket

Påverkan på företag idag

Lantbruksföretagare som ska starta nytt eller utöka känner sällan att myndigheter delar deras framtidstro samt är delaktiga i att skapa arbetstillfällen på landsbygden. Bedömningen av företagen genomförs med fokus på företagets negativa miljöpåverkan men sällan på den positiva påverkan i form av öppet landskap med hög biodiversitet. I denna handläggning är det av yttersta vikt att företagen bedöms ur ett helhetsperspektiv där lantbruksföretagarens totala miljöpåverkan beräknas.

Åtgärdsförslag

Gör en översyn av kommunernas syn på lantbruksföretagare vid kommunal planering, handläggning av miljöskyddsärenden etc.

Inför begreppet miljöpåverkande verksamhet för lantbruksföretagande.

Inför rutiner för att myndigheter ska utföra en helhetsbedömning av lantbruksföretagens påverkan på samhället samt omgivande natur och miljö.

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter

Innebär en tidsbesparing för företagen

Sänker företagets kostnader

Möjliggör att företagen kan investera

Minskar företagets osäkerhet

Kontaktuppgifter

LRF

Lars-Erik Lundkvist

T: 08-787 53 05

lars.erik.lundkvist@lrf.se

LRF Mjolk

Suzanne Céwe

T: 08-787 53 99

suzanne.cewe@lrf.se

Transport

26. Fördelning av kvalitetsbristkostnader mellan aktörer inom järnvägsbranschen

Regelverk

Järnvägstrafiklagen och Trafikverkets allmänna avtalsvillkor

Mottagare

Närings- och Justitiedepartement samt Trafikverket

Påverkan på företag idag

Enligt dagens regelverk saknas möjlighet för tågoperatörer att få ersättning från Trafikverket när fel och brister i infrastruktur och/eller trafikplanering leder till ekonomisk skada. Tågoperatörer har en skyldighet att betala försening ersättning till kund (t.ex. enligt EU-förordning 1371/2007 om tågresenärers rättigheter). Även om trafikstörningen ostridigt beror på fel eller brister hos Trafikverket saknas regressmöjligheter, dvs rätt att kräva ersättning från Trafikverket för den skada som tågoperatören lidit.

Åtgärdsförslag

Järnvägstrafiklagen och Trafikverkets avtalsvillkor bör uppdateras, så att de avspeglar den utveckling som skett inom järnvägsbranschen. Järnvägstrafiklagen är från 1985 då Statens järnvägar fortfarande ansvarade för både infrastruktur och trafik. Då fanns inget behov av att genom lag reglera ansvar för kostnader som uppstår till följd av kvalitetsbrister i järnvägssystemet. I dagens samhälle där Trafikverket äger och förvaltar infrastruktur och flera olika tågoperatörer konkurrerar med varandra måste regelverket uppdateras så att den part som orsakar trafikstörning även står ekonomiskt ansvar för de kostnader som uppstår.

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter

Sänker företagens kostnader

Möjliggör att företagen kan investera

Minskar företagens osäkerhet

Kontaktuppgifter

Branschföreningen Tågoperatörerna

Christel Wiman

T: 072-542 67 11

christel.Wiman@tagoperatorerna.se

27. Avskaffa skatten på försäkringar för bussar i yrkesmässig trafik

Regelverk

Lagen om skatt på trafikförsäkringspremie m.m

Mottagare

Socialdepartementet

Påverkan på företag idag

Den 1 juli 2007 infördes en skatt på trafikförsäkringspremien för samtliga fordon. Skatt ska erläggas med 32 procent av den intjänade premien för trafikförsäkring och med 22 procent av mottagen trafikförsäkringsavgift. För busstrafiken innebär denna skatt en kostnadsökning på mellan 4 000 – 10 000 kr per buss och år. Totalt innebär detta en kostnadsökning för bussbranschen med omkring 70 miljoner kr per år och sedan 2007 med uppemot 400 miljoner kr. Trafikförsäkringsskatten drabbar särskilt busstrafiken då bussar erhåller en relativt sett hög försäkringspremie, trots att trafiksäkerheten för busstrafiken är högre jämfört med övrig persontrafik på väg. Ett ytterligare problem är att priskonkurrensen inom försäkringsbranschen för bussar är låg, då det är få försäkringsbolag som försäkrar bussar.

Åtgärdsförslag

Ta bort skatten på försäkringar för bussar i yrkesmässig trafik, inte minst då detta inte har följts av någon reformering av trafikförsäkringssystemet.

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter

Sänker företagens kostnader

Minskar företagens osäkerhet

Kontaktuppgifter

Sveriges Bussföretag

Göran Hallén

T: 08-762 71 26

goran.hallen@transportgruppen.se

28. Förlängd tid för tömning av förarkort och digitala skrivare

Regelverk

Förordningen om kör- och vilotider samt färdskrivare m.m

Mottagare

Näringsdepartement

Påverkan på företag idag

Kör- och vilotidsregelverken är en av de mest kostsamma regler att administrera för bussföretagen. Administrationen av dessa regelverk innebär ett dagligt arbete för ett större bussbolag endast för att administrera och följa upp tömningen av färdskrivarna i bussarna.

Åtgärdsförslag

Förläng tiden för tömning av förarkort för digitala färdskrivare från 28 dagar till 61 dagar och för fordonsenheter från 90 till 183 dagar. Detta skulle ge en tidsbesparing för ett företag med exempelvis åtta bussar och åtta anställda med ca 20-24 timmar per år eller en kostnad på ca 7 000 kr per år.

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter

Innebär en tidsbesparing för företagen
Sänker företagens kostnader

Kontaktuppgifter

Sveriges Bussföretag

Göran Hallén

T: 08-762 71 26

goran.hallen@transportgruppen.se

29. Ändrat kontrollintervall för AC-anläggningar till två år

Regelverk

Förordningen om fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen

Mottagare

Miljödepartement

Påverkan på företag idag

En årlig kontroll innebär kostnader för bolagen på uppemot 3 300 kr per fordon.

Åtgärdsförslag

Ändra kontrollintervall för AC-anläggningar från 1 till 2 årskontroll. Detta skulle innebära en besparing per fordon och år med ca 3 300 kr. Totalt finns det mer än 10 000 bussar som har klimatanläggningar. Införande av en två års kontroll kan således innebära en besparing på över 1,5 miljoner kr per år för bussbranschen.

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter

Innebär en tidsbesparing för företagen

Sänker företagens kostnader

Kontaktuppgifter

Sveriges Bussföretag

Göran Hallén

T: 08-762 71 26

goran.hallen@transportgruppen.se

Vård och omsorg

30. Tydligare kriterier för tillståndsförfaranden beträffande bostäder med särskild service för vuxna, LSS och HVB

Regelverk

Socialtjänstlagen

Mottagare

Inspektionen för Vård och Omsorg

Påverkan på företag idag

Det är otydligt vad som gäller vid tillstånd för ny- och utbyggnationer. IVO tolkar lagstiftningen så att man inte kan godkänna och ge tillstånd på en ritning och inte heller ge ett förhandstillstånd. Samtidigt finns inte tydliga kriterier i själva tillståndsförfarandet som ger företagen riktlinjer för vad som ska uppfyllas för att en tillståndsprövning ska godkännas. Företagen hamnar i ett moment 22. För att kunna starta byggnationen behövs ett besked kring tillståndsprövningen, men IVO kan inte ge besked på lokal/fastighet som inte är uppförd. Gäller framförallt vid byggnation för äldreboende, HVB, Bostad med särskilt stöd och LSS.

Åtgärdsförslag

Inför tydligare kriterier i tillståndsförfarandet som ger riktlinjer för företagen redan i planeringsstadiet. En tillståndsprövning måste kunna godkännas inför att en ut- eller nybyggnationen påbörjas, exempelvis genom att kunna ge ett godkännande via ritningar.

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter

Innebär en tidsbesparing för företagen

Sänker företagens kostnader

Möjliggör att företagen kan investera

Minskar företagens osäkerhet

Kontaktuppgifter

Vårdföretagarna

Inga-Kari Fryklund

T: 070-671 10 53

inga-kari.fryklund@almega.se

31. Tydligare kravspecifikation vid nyrekrytering av föreståndare i tillståndspliktig verksamhet

Regelverk

Socialtjänstlagen

Mottagare

Inspektionen för Vård och Omsorg

Påverkan på företag idag

Rekryteringsprocesser för föreståndare/verksamhetschef kan inte påbörjas eftersom tydliga kriterier för att anställa nya kompetenser inte finns. Det händer att företaget först tvingas anställa och att tillstånd eller avslag sedan ges till personen i efterhand. Företagen upplever att avslag ofta landar i att den anställda saknar kompetens som ligger i linje med en socionom, men att vara socionom inte är en kravspecifikation idag. I SoL står; Lämplig utbildning och högskoleutbildning om minst 120 p (180 hp). Det framgår dock inte vilken högskoleutbildning, men ändå ger IVO avslag utefter eget tycke. Kritik kan även riktas mot att kriterierna är för stereotypa och inte syftar till den faktiska kompetens som personen har.

Åtgärdsförslag

Kravspecifikationer för kompetenser vid nyrekrytering av föreståndare i tillståndspliktig verksamhet måste bli tydligare. Idag saknas kravspecifikationer, men IVO gör ändå godtyckliga avslag. Vilka är exempelvis de exakta utbildningskraven.

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter

Innebär en tidsbesparing för företagen

Sänker företagets kostnader

Minskar företagets osäkerhet

Kontaktuppgifter

Vårdföretagarna

Inga-Kari Fryklund

T: 070-671 10 53

inga-kari.fryklund@almega.se

Besöksnäringen

32. Upphäv lagen (1966:742) om hotell- och pensionat rörelse

Regelverk

Lagen om hotell- och pensionat rörelse

Mottagare

Justitiedepartementet

Påverkan på företag idag

Hotell- och pensionat rörelser får drivas endast av den som har tillstånd enligt ovanstående lag. Tillstånd söks hos Polisen, prövning av ansökan kostar 3 700 kr. Om man inte har giltigt tillstånd kan man dömas till böter. Tillståndet kan även återkallas. Med dagens brandskyddsregler och kommunernas tillsynsverksamhet fyller denna gamla lag inte längre de funktioner som den hade till syfte att göra. Frågan är om polisen runt om i landet ens känner till/utövar sitt tillsynsansvar. Det är en omständlig gammal lag som innebär en administrativ kostnad för företagen trots att de funktioner som lagen syftar till att uppnå regleras i annan lagstiftning.

Åtgärdsförslag

Lagen bör upphävas.

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter

Innebär en tidsbesparing för företagen

Sänker företagens kostnader

Möjliggör att företagen kan investera

Minskar företagens osäkerhet

Kontaktuppgifter

Visita

Anna Sandborgh

T: 08-762 74 35

a.sandborgh@visita.se

33. Avskaffa kravet på danstillstånd i ordningslagen

Regelverk

Ordningslagen

Mottagare

Justitiedepartementet

Påverkan på företag idag

Idag krävs "danstillstånd" för att en gäst ska få dansa på en restaurang, bar eller liknande; annars riskerar anordnaren/näringsidkaren böter och fängelse. Ansökan om tillstånd enligt ordningslagen görs hos Polisen till en kostnad av 700 kr och Polisen är tillsynsmyndighet. Brott mot ordningslagen kan även leda till att serveringstillståndet ifrågasätts. Syftena bakom regleringen tillgodoses dock av annan lagstiftning, bl.a. ger alkohollagen kommunerna möjligheter att begränsa verksamheters omfattning för att kunna säkerställa ordning och säkerhet och kommunen kan även meddela villkor om t.ex. ordningsvakter. Polisen ska som remissinstans yttra sig ur ordnings- och säkerhetsperspektiv.

Miljöförvaltningen kan yttra sig om risken för störningar och brandmyndigheten om serveringsstället är lämpligt ur utrymnings- och brandsäkerhetssynpunkt.

Tillståndskravet utgör en administrativ börda för företagen. Allmänheten har dålig kunskap om denna reglering och finner den, vid information härom, löjeväckande.

Åtgärdsförslag

En förändring av ordningslagen så att kravet på "danstillstånd" avskaffas, eller i vart fall inte krävs av serveringsställen med serveringstillstånd.

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter

Innebär en tidsbesparing för företagen

Sänker företagets kostnader

Minskar företagets osäkerhet

Kontaktuppgifter

Visita

Anna Sandborgh

T: 08-762 74 35

a.sandborgh@visita.se

BILAGA 1 - SAMMANSTÄLLNING AV NÄRINGSLIVETS REGELNÄMND, NNR, MEDLEMMARS OCH BUSINESSEUROPE REGELFÖRBÄTTRINGSFÖRSLAG PÅ EU- NIVÅ

NNR publicerade 16 maj 2014 rapporten "Effektivare regelverk inom EU"¹². Rapporten innehöll regelförbättringsförslag på EU-nivå från NNRs enskilda medlemmar samt från den europeiska näringslivsorganisationen BusinessEurope¹³. En förteckning över rapportens förslag återfinns nedan.

REGELFÖRBÄTTRINGSFÖRSLAG PÅ EU-NIVÅ FRÅN NNRS MEDLEMMAR

Taxation/VAT

- Reduced burden of proof- intra-community trade.
- Modernized VAT-rules for public bodies and transactions.

Health and Safety

- Less detailed rules on the protection of young people at work.
- Flexible implementation of the directive on the organization of working time.

Agriculture

- Declaration of area expressed in hectares with two decimals.
- Notification of revisions on farms.
- Proportional penalties through differentiated deductions.
- Management of certain residues within food production.

Transport

- Common rules on compensation and assistance to passengers in the event of denied boarding and of cancellation or long delay of flights.
- Reduced administrative burden for verification, monitoring and reporting of greenhouse gas emissions.

¹² http://www.nnr.se/pdf/nnr_effektivare_regelverk_inom_eu.pdf

¹³ BusinessEurope position paper 5 February 2013

Internal market for services

- Ensure the full implementation of the Services Directive.
- Include health and elderly care in the provisions of the Services Directive.

Consumer legislation

- Reduced information duties regarding dispute resolutions.

Trade

- Address regulatory barriers that business say inhibit trade.

REGELFÖRBÄTTRINGSFÖRSLAG PÅ EU-NIVÅ FRÅN BUSINESSEUROPE

Taxation/VAT

- Streamline VAT legislation.
- Clarify and simplify import VAT legislation.
- Improve the Community Customs Code.

Environment

- Amend REACH candidate list organization to better accommodate business needs.
- Avoid overlaps and inconsistencies between REACH and other EU chemicals legislation, especially product legislation.
- Uniform implementation of the waste shipment regulation with more focus on hazardous waste and less on unproblematic waste.
- Revise the 2011 directive on the use of certain hazardous substances in electrical and electronic equipment (RoHS).
- Revise the waste electrical and electronic equipment directive (WEEE).

Internal market for services

- Bring temporary employment agencies within the scope of the Service Directive.

Health and Safety

- More flexible rules for the assessment of the risks to safety and health at work.

Construction products

- Solve the contradiction between the construction products regulation (CPR) and standard EN 1090 concerning non-series production.

Statistics

- Eliminate burdens in the collection of statistics relating to the trading of goods between Member States.

NÄRINGSLIVETS REGELNÄMND, NNR, MEDLEMMAR

Almega
Fastighetsägarna Sverige
Finansbolagens Förening
Fondbolagens Förening
Företagarna Stockholms stad
Lantbrukarnas Riksförbund
Sveriges Redovisningskonsulters Förbund SRF
Småföretagarnas Riksförbund
Stockholms Handelskammare
Svensk Energi
Svensk Handel
Svensk Industriförening
Svenska Bankföreningen
Svenska Fondhandlareföreningen
Svenska Petroleum och Biodrivmedel Institutet
Svenskt Näringsliv
TransportGruppen
Visita

MEDVERKANDE

Näringslivets Regelnämnd, NNR

Andrea Femrell, VD, rapportförfattare och ansvarig utgivare

Näringslivets Regelnämnd, NNR

Näringslivets Regelnämnd, NNR, bildades år 1982 och är en oberoende, politiskt obunden ideell förening helt finansierad av sina medlemmar. Bland medlemmarna finns 18 svenska näringslivsorganisationer och branschförbund som tillsammans representerar drygt 300 000 företag. Det betyder att NNR talar för alla aktiva företag i Sverige som har en anställd eller fler, i alla branscher och av alla storlekar. NNRs uppgift är att förespråka och verka för effektivare och mindre kostsamma regler samt en minskning av företagens uppgiftslämnande i Sverige och EU. NNR samordnar näringslivets granskning av konsekvensanalyser av förslag till nya eller ändrade regler samt koordinerar näringslivets regelbättringsarbete på nationell- och EU-nivå. Detta fokuserade verksamhetsområde gör att NNR är unikt bland näringslivsorganisationer i Europa. Mer information om NNR finns på www.nnr.se.